Sihelník

Číslo 3/2021 Ročník XXII. Bezplatné

Obecné noviny občanov a rodákov obce Sihelné

VIANOCE SÚ SVIATKAMI POKOJA

Neúprosnosť času, ktorý plynie a nejde ho zastaviť, nás opäť priblížil k sviatkom Vianoc. K sviatkom, počas ktorých by sme si veľmi priali, aby sa čas aspoň na okamih zastavil a mohli by sme si dosýta vychutnať ich atmosféru. Veď hovoríme o čare Vianoc alebo o očarujúcich sviatkoch. Takými ich robí zimná idylka so snehom vŕzgajúcim pod nohami a so zamrznutými vodnými plochami. Farbami žiariacim svetlom ozdobené stromčeky, dvory, záhrady, domy. A v nich ľudia tešiaci sa na krásne sviatky.

Vianoce nás očarujú blízkosťou ľudí a ich srdc, ktoré zohrieva vzájomná láska. Sú sviatkami lásky z prostého dôvodu. Na svet prichádza láska z neba. Boh, ktorý je láska. Ten, čo tak miloval svet, že dal svojho Syna, aby nik nezahynul. Ten, čo miloval. Prišiel na zem, aby to naučil i nás. Urobil z nás svoje deti, Božie deti. Naučil nás volať ho naším Otcom a seba bratov a sestry, ktorí majú mať k sebe najbližšie skrze lásku. Božia láska sa zosobňuje v dňoch Vianoc v láske medzi ľuďmi, tak potrebnej, ale i často chýbajúcej v našich srdciach či vzťahoch. Uvedomujeme si, že len láska môže zachrániť svet a ľudí v ňom.

Vianoce sú sviatkami nádeje. Chcú nám pripomenúť, že Boh na nás nezabudol, ani nás nezavrhol. Pozerá sa na náš svet, na celý vesmír i ten malý kúsok sveta, kde žijeme svoj každodenný život. Vidí naše radosti, ťažkosti, starosti. Všíma si naše kríže, slabosti, potreby. Neuniká mu naše snaženie, námahy i nedostatky. Vstupom do sveta nás chce objať, vziať na ruky, posadiť si na kolená, ako svoje najmilšie dielo. Túži nás hladiť po vlasoch ako matka hladí dieťa, keď jej plače na rukách. Šepkať nám do ucha, akí sme pre neho vzácni a dôležití. Nechce, aby sme prepadali beznádeji a zúfalstvu, pocitu nechcených, nemilovaných, nepotrebných. Prináša nám nádej a povzbudzuje nás k nej slovami: *„Nebojte sa!“* Vianoce sú sviatkami pokoja. Začínajú spevom anjelov, ktorí predpovedajú na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle. Predznačuje ho ticho betlehemskej noci i dvoch mladých ľudí, Jozefa a Márie, ktorí sa ukladajú na nočný odpočinok, aby v maštaľke dali

Pokračovanie na s. 3

Pandémia je tu stále s nami

POĎME SA JEJ ZBAVIŤ

Všetko to začalo okom neviditeľným vírusom. Priniesol takú hospodársku krízu, že len sotva ju možno prehliadnuť. A zašlo to tak ďaleko, že nejednému z nás vzal blízkeho.

Ľudia sú už unavení a zmätení. Denno-denne sa menia príkazy a zákazy. To, čo platilo v pondelok, už nie je aktuálne v stredu. A možno práve toto v nás vzbudzuje strach z toho, čo nastane. Žiadna istota, len karanténne nariadenia a zmierenie sa s prísnymi obmedzeniami.

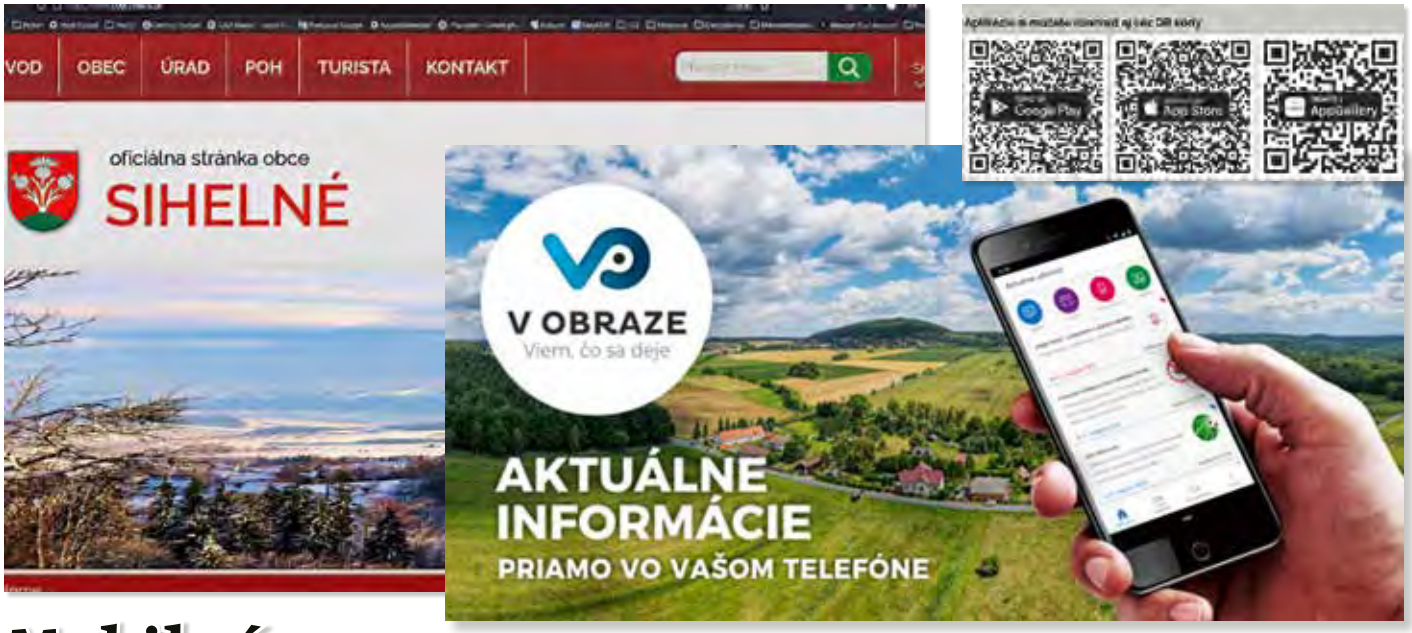
Ale ak chceme prežiť tieto vianočné sviatky v zdraví, bez ohrozenia našich blízkych, rešpektujme tieto nariadenia. Len týmto spôsobom možno predísť ešte väčšiemu kolapsu, ktorý je už teraz v nemocniciach enormný. Týždenne sme museli absolvovať testovania, ktoré prebiehali aj v našej obci Sihelné. Výsledok negatívneho testu sa stal našou priepustkou tam, kde to bolo pre nás bežné. Cesta k lekárovi či do obchodu sa nám tak zrazu stala vzácna.

Našťastie sme mohli leto prežiť omnoho pokojnejšie. Do tejto bezpečnejšej fázy sme sa posunuli najmä kvôli očkovaniu. Podľa najnovších štatistík je na Slovensku zaočkovaných druhou dávkou viac ako 37% obyvateľov, treťou dávkou viac ako 11% obyvateľov.

Vedci predpokladali príchod tretej vlny okolo Dušičiek, a tak sa aj stalo. S doznením leta a nástupom detí do škôl sa vírus začal šíriť omnoho rýchlejšie. Okrem iného boli na Slovensku potvrdené aj prípady nového variantu koronavírusu – Omikron.

Covid-19 opäť skomplikoval situáciu aj v školách. Niektoré vysoké školy prešli na online výučbu od začiatku semestra, o niečo neskôr prešli na online výučbu aj stredné a základné školy.

Treba však veriť, že školy sa čoskoro otvoria a opäť sa pristúpi k prezenčnému vzdelávaniu. Vzdelávanie je potrebné, pretože formuje a buduje našu budúcnosť. **Nikola Pindjáková**

Mobilná aplikácia

Chcete byť informovaní o aktualitách z nášho webu? Chcete mať k dispozícii dôležité informácie od nás vo vašom Smart telefóne?

Práve pre Vás je určená naša mobilná aplikácia – V OBRAZE.

Aplikácia Vám prináša prehľad aktualít z nášho webu, upozorní Vás na novo vložené správy, včas sa dozviete o pripravovaných podujatiach, môžete si prehliadnuť fotografie alebo dokumenty vyvesené na úradnej tabuli. Do aplikácie sa nemusíte registrovať, neposkytujete žiadne osobné údaje.

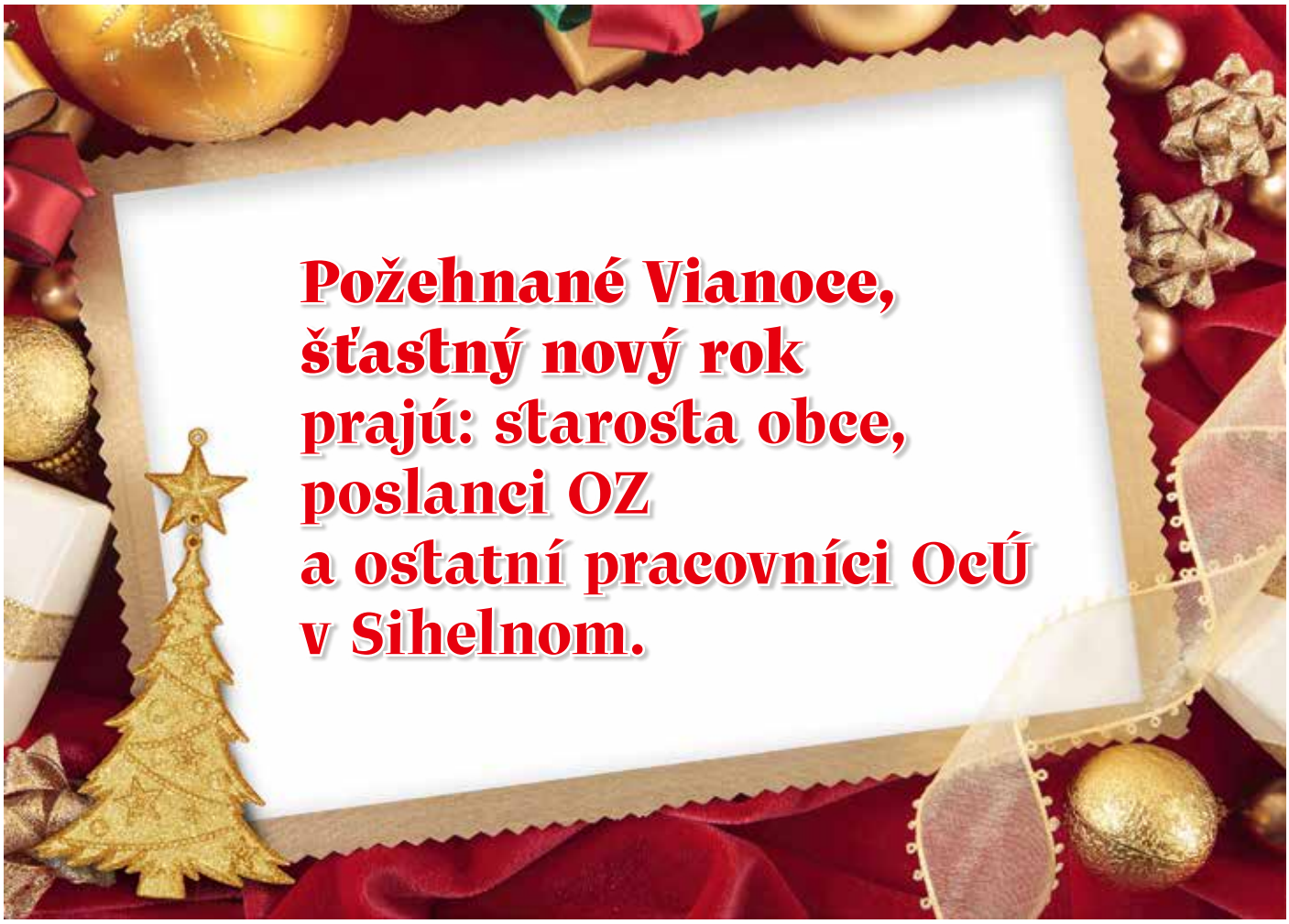
Aké informácie v aplikácii nájdete?
- aktuality,
- záznamy z úradnej tabule,
- pozvánky na akcie,
- fotogalérie.

Čo k aktivácii aplikácie potrebujete?
- mať Smart telefón alebo tablet s operačním systémom Android či iOS
- prístup na internet
- miesto v úložisku telefónu cca 20 MB

Ako si aplikáciu stiahnuť?
Vo Vašom mobile si otvorte aplikáciu Obchod Play, App Store alebo HUAWEI AppGallery.
Do vyhľadávacieho okna zadajte názov **„V OBRAZE“**.
Kliknite na **Inštalovať**.
Po nainštalovaní kliknite na položku **Otvoriť** (povoliť oznámenia).
Po otvorení **pridajte nový subjekt**. **Po výbere subjektu sa dáta automaticky z webu nahrajú do mobilnej aplikácie.**

Aplikáciu si môžete stiahnuť aj cez QR kódy. QR Google Play QR App Store QR HUAWEI AppGalery.

***Pre viac informácií kliknite na* www.aplikaciavobraze.sk.**

VIANOCE SÚ SVIATKAMI POKOJA

Dokončenie zo s. 1
svetu darcu každého pokoja. Sviatky Božieho narodenia zastavujú hnevy, boje, odstraňujú nedopustenie medzi ľuďmi. Pre nás dnes sú osobitnou pripomienkou pokoja, pretože na konci oktávy vianočných sviatkov oslavujeme Medzinárodný deň mieru. Pápež Pavol VI. ho ustanovil na 1. januára a tak ho svet oslavuje od roku 1969, aby si pripomenul pokoj, ktorý nemá trvať len na začiatku Vianoc.

Vianoce sú sviatkami života. Na svet prichádza Boh ako malé dieťa. Dieťa je symbolom nového života. Rodina má radosť vždy, keď sa do jej stredu rodí ďalšie dieťa, v ktorom sa obnovuje život rodiny. Je zárukou pokračovania rodu i v ďalšej generácii. Božie dieťa Ježiš je tým viac symbolom života, pretože keď vyrastie, dvakrát o sebe povie, že je život. Ja som cesta, pravda a život. Ja som vzkriesenie a život.

Vianoce sú sviatkami darčekov. Tým najväčším darom je Boží dar seba samého. Boh sa dáva, Otec dáva Syna.

JCDr. PhD. JOZEF IVAN stavroforný protojerej

Obohacuje život ľudí, pre ktorých sa stane darcom každého dobra. Sám však aj dostáva dary po svojom narodení. V deň narodenia mu nebo daruje novú hviezdu, anjeli zase svoj nádherný spev. Dary dostáva aj od ľudí. Najprv poklonu od pastierov, potom od kráľov. I naše dary pod stromčekom sú prejavom radosti, štedrosti a blízkosti s tými, ktorým ich dávame. Menej myslíme na seba a viac na blízkych.

Nech nám nič a nik neukradne ušľachtilé túžby z očakávania Vianoc. Kiež by sa naplnili všetky prívlastky, ktoré im dávame. Zažime ich čarovnosť. Ponorme sa do lásky, ktorá k nám zostupuje. Majme pevnú nádej v to, že dobre sa ešte nepominulo, ale čaká na nás i do budúcnosti.

Vychutnávajme si každý deň pokoj, aký nám prináša jeho najväčší garant – Boh. Darujme si nový život nielen v prírastkoch do rodiny, ale tiež v nových šanciach pre seba i pre našich blízkych, v ktorých sme sa možno sklamali. A buďme jeden pre druhého nenahraditeľným a neoceniteľným darom počas celého roka.

SIHELNIANSKA GAJDOVAČKA

Dňa 18. 9. 2021 sa zišli gajdoši z Írska, Škótska, Poľska, Chorvátska a naši domáci.

Program sa začal svätou omšou v kostole Povýšenia sv. kríža. Potom sa gajdoši a publikum presunuli do kultúrneho domu. Vystúpenia boli veľmi pútavé. V závere dostala naša obec titul Gajdošská obec. Sme v poradí piatou gajdošskou obcou.

Ľ. Nováková

Poďakovanie

Blíži sa koniec kalendárneho roka. Je čas bilancovať. Rok 2021 bol náročný pre nás všetkých.

Zvládli sme ho. Chcela by som poďakovať všetkým, ktorí prispievali do Sihelníka akýmkoľvek spôsobom. Niektorí dali námet, podnet, iní ho spracovali. Pravidelnými prispievateľmi boli Janka Fernezová, Martin Fernéza, učiteľky MŠ. Osobitne sa teším z práce tímu, ktorý sa nám podarilo vytvoriť s mladými šikovnými dievčatami. Tvorí ho spolu so mnou Katka Remešová, Tereza Chudiáková a Nikolka Pindjáková. Teším sa aj z občasných prispievateľov. Chcela by som Vás všetkých povzbudiť a vyzvať k spolupráci.

Ak máte nápad, o čom by sa malo napísať alebo napíšete sami, budeme sa veľmi tešiť. Píšte a posielajte na email

lubkan@centrum.sk

ĎAKUJEM a prajem požehnané vianočné sviatky a nový rok 2022.

Ľubomíra Nováková

ČO SA PODARILO UROBIŤ V ROKU 2021

Kotolňa v kultúrnom dome

Kotolňa s kotlami na tuhé palivo

Kotolňa s novými kotlami na pelety

V septembri bol ukončený Projekt rekonštrukcie kotolne v kultúrnom dome v obci Sihelné na biomasu.

V kotolni sa vymenili kotly na tuhé palivo za kotly peletové.

Hlavným cieľom projektu bolo zvýšenie OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR.

Projekt bol financovaný z fondov Európskej únie s 5% spoluúčasťou obce. (OZE – obnoviteľné zdroje energie).

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou.

www.op.kzp.sk

Rekonštrukcia kotolne v kutúrnom dome v obci Sihelné na biomasu

Projekt rieši zmenu palivovej základne zdroja tepla v objekte kultúrneho domu v obci Sihelné z tuhých palív na drevné pelety.

Konkrétny cieľ projetu: Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR.

Celková výška oprávnených výdavkov: 340 442,97 Eur.

Maximálna výška nenávratného finančného príspevku: 323 420,82 Eur.

Prístavba požiarnej zbrojnice

Po žiadosti na Ministerstvo vnútra nám bola schválená dotácia 30 000 eur.

Práce realizuje firma Workstav. Prístavba bude slúžiť hlavne ako garáž pre Tatru 813. Na poschodí sa vytvorí spoločenská miestnosť a sociálne zariadenie. Popri výstavbe prístavby sa zrekonštruujú aj staré garáže. (omietky, potery, elektrifikácia).

Chodníky

V tomto roku sa podarilo pokračovať vo výstavbe chodníkov od kostola po križovatku na Oravskú Polhoru.

Chodník pokladala domáca firma Juraja Gužiňáka v spolupráci obecnej prevádzky, ktorá kládla rúry na dažďovú kanalizáciu s dopájaním prípojiek.

Ak okolnosti dovolia na jar 2022 sa bude vo výstavbe pokračovať.

Tipy na vianočné darčeky

Ôsmy ročník Univerzitnej noci literatúry sa niesol v duchu Ženy čítajú ženy. Tento ročník bol venovaný ženám a ich rôznorodým rolám a postaveniu v spoločnosti.

Všetci a všetky máme nárok na ľudské práva. Tieto práva zahŕňajú právo

na život bez násilia a diskriminácie; právo na najvyššiu možnú úroveň fyzického a duševného zdravia; právo na vzdelanie; právo vlastniť majetok; volebné právo či právo zarábať rovnakú mzdu za rovnakú prácu. Mnoho žien a dievčat na celom svete však stále čelí diskriminácii na základe pohlavia a rodu. Od rodovej nerovnosti sa odvíja mnoho problémov, ktoré neúmerne zasahujú ženy a dievčatá: násilie vo vzťahoch a sexuálne násilie, nižšie platy, nedostatočný prístup k vzdelaniu či neadekvátna zdravotná starostlivosť. Organizačný tím oslovil sedem žien, vybral sedem autoriek a prinesie ich príbehy. Ale najmä chcel poukázať na to, že ženské práva sú ľudské práva, preto vybranými ukážkami sleduje rozmanitosť životných údelov. V rozprávaní s nebezpečnou dávkou sedatív a irónie nám americká spisovateľka Ottessa Moshfegh vysvetľuje v diele Môj rok pokoja a odpočinku, aké dôležité je hľadať zmysel života v rýchlom a náročnom svete. Talianska prozaička Silvia Avallone vo svojom diele, Odkiaľ je život dokonalý, akcentuje spoločenské problémy, sociálne nerovnosti a hlboké rodinné krízy. Malena Ernman zaznamenáva v knihe Scény zo srdca inšpiratívne svedectvo o jej dcére Gréte

Thunberg. Počas Univerzitnej noci literatúry sa nezabudlo ani na deti, bolo im venované štvrtkové čítanie. Eva Urbanová prečítala rozprávky zo svojej knihy Jeleňatý a Kravatý. Sú to príbehy o dvoch priateľoch, ktoré autorke rozprával otec. Prvého nazval Jeleňatý a druhého Kravatý, lebo rád okolo krku nosieval kravatu. Vypočuli sme si príbehy žien z amerického malomesta, ale aj z New Yorku, zo strednej Ázie, ale aj z Berlína, z talianskeho sídliska podobnému tým našim a skončíme v súčasnom Štokholme.

Šírením kultúry a umenia prispieva k zachovávaniu kultúrnych hodnôt, zvyšovaniu pozitívneho vzťahu verejnosti k umeniu, k tvorbe spisovateľov/umelcov a špecificky k čítaniu. Účasťou širokej verejnosti taktiež pomáha odstrániť bariéry a viesť spoločnosť k vzájomnému vnímaniu a porozumeniu.

T. Chudjáková

Svätý Mikuláš

Svätý Mikuláš bol biskupom v Myre (dnešné Turecko). Bol známy svojou mimoriadnou zbožnosťou a štedrosťou.

Pochádzal z bohatej rodiny. Jeho rodičia zomreli, keď bol ešte mladým mužom. Po sebe zanechali taký majetok, že Mikuláš sa nemusel báť o svoje živobytie. On sa však rozhodol všetko venovať chudobným. Pomáhal biednym, chorým a trpiacim. Už počas života ho nazývali otcom sirôt, vdov a chudobných.

O svätom Mikulášovi koluje viacero legiend. Podľa jednej z nich pomohol trom chudobným sestrám, ktoré sa nemohli vydať, pretože nemali veno. Mikuláš sa to dozvedel, a tak zobral mešec zlata a v noci pod rúškom tmy ho dal otcovi dcér do okna. Malo to byť veno najstaršej dcéry. To sa opakovalo druhý aj tretí raz, zakaždým pre ďalšiu dcéru. Za čias prenasledovania kresťanov bol ustanovený za biskupa v Myre. Pretože bol veľmi horlivý za vieru, chytili ho, mučili a hodili do väzenia. Po prepustení sa vrátil do Myry a pokračoval vo svojej práci. Zomrel v pokročilom veku a pochovaný bol vo svojom biskupskom sídle. Svätý Mikuláš sa stal viacnásobným patrónom – je patrónom detí, pekárov a námorníkov. O jeho obľúbenosti svedčí aj fakt, že mu boli zasvätené mnohé kresťanské chrámy vo svete. Jeho meno nesú viaceré mestá a kostoly aj na Slovensku.

Sviatok svätého Mikuláša pripadá v kalendári na 6. decembra. Tento dátum má byť zároveň výročím jeho smrti. Oslava jeho sviatku je spojená s rozdávaním darčekov deťom.

Katka Remešová

ČINNOSŤ KLUBU JEDNOTY DÔCHODCOV

V dôsledku zlej epidemickej situácie je činnosť nášho klubu obmedzená. Napriek okolnostiam sa však usilujeme nezaháľať a organizujeme aspoň niektoré aktivity.

Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším sme sa stretli v našom klube pri chutnej večeri. Niektorí naši členovia boli v kúpeľoch v Brusne.

Dňa 27. 11. sme zdobili adventný veniec, ktorý je umiestnený pri kostole. Pripravili sme tiež mikulášske darčeky, ktoré sme rozniesli našim členom.

Naša predsedníčka zorganizovala pešiu púť do Klina k soche Krista. Túto púť sme obetovali za duše v očistci. Počasie sa vydarilo a púť splnila svoj účel.

V októbri bola v našej farnosti svätá omša obetovaná ako poďakovanie za tohtoročnú úrodu. Pred obetným stolom boli vystavené plody našej úrody. Naše členky oblečené v krojoch niesli počas tejto svätej omše obetné dary. Dňa 26. 10. sme zorganizovali brigádu, na ktorej sme pohrabali lístie na cintoríne a upravili sme hroby, o ktoré sa nemá kto starať. V ďalších dňoch sme urobili vence z prírodných materiálov a odniesli sme ich na hroby. Tiež sme sa pomodlili pri kríži za ich duše.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na týchto aktivitách. Zároveň prajeme všetkým našim spoluobčanom pokojné prežitie najkrajších sviatkov v roku a šťastný nový rok v dobrom zdraví.

Jana Fernezová

Adventný veniec

Symbolom adventu je adventný veniec so štyrmi sviečkami, ktoré postupne zapaľujeme počas štyroch adventných nedieľ.

Predstavme si jeho históriu a symboliku. O okolnostiach vzniku adventného venca existujú viaceré zmienky. Azda najznámejšia z nich datuje jeho vznik do 19. storočia. O okolnostiach vzniku adventného venca existujú viaceré zmienky. Azda najznámejšia z nich datuje jeho vznik do 19. storočia. Adventný veniec vyrobil nemecký evanjelický pastor Johann Henrich Wichern, ktorý zriadil útulok pre chudobné a opustené deti. Útulok nazval Drsný dom. Deti v ňom bývali a učili sa tam rôznym remeslám. Nemeckého učiteľa sa deti v tejto škole každý deň pýtali, kedy budú Vianoce. Ich neustále otázky sa rozhodol zodpovedať jednoduchou detskou formou. Vzal koleso od voza, na ktorý dal toľko sviečok, koľko dní zostávalo do Vianoc, pričom nedele označil hrubšími sviečkami. Tento nápad sa veľmi rýchlo ujal a rozšíril do celého sveta.

Dnes poznáme adventný veniec v jeho zjednodušenej podobe. A ako by mal vyzerať? Adventný veniec má byť okrúhly, čím nám symbolizuje večnosť. Tak, ako kruh nemá začiatok ani koniec, tak ani večnosť a ani Boh nemá začiatok ani koniec. Kruh nám tiež pripomína spoločenstvo veriacich, či rodinu zhromaždenú okolo stola pri modlitbe. Zelené vetvičky na venci sú znakom nádeje, nádeje na nový život, ktorý nám prináša Ježiš svojím príchodom na svet. Štyri sviece predstavujú štyri nedele počas adventu. Každú nedeľu pribudne ďalšia horiaca svieca, a tým aj viac svetla do našich životov. Každá svieca má svoje pomenovanie – prvá svieca je nádej, druhá mier, tretia radosť alebo priateľstvo a štvrtá svieca je láska.

Fialová farba stuhy alebo sviece nám pripomína, že čas adventu máme prežiť v konaní dobra, stíšenia sa a pokánia. Nech nám tieto riadky pomôžu pochopiť, že adventný veniec nie je len dekoráciou, ale nesie v sebe hlboký duchovný význam. Zároveň si navzájom želajme, aby nám adventné vence v našich domovoch pomohli správne prežiť advent a následne sa s pokorou pripraviť na príchod malého Ježiša.

Katka Remešová

KALENDÁR VÝVOZU SEPAROVANÉHO ODPADU PRE OBEC SIHELNÉ na rok 2022

Plasty		Sklo	
Január	21. 1.	Január	14. 1.
Február	18. 2.	Február	11. 2.
Marec	18. 3.	Marec	11. 3.
Apríl	25. 4.	Apríl	13. 4.
Máj	23. 5.	Máj	11. 5.
Jún	21. 6.	Jún	9. 6.
Júl	21. 7.	Júl	15. 7.
August	19. 8.	August	15. 8.
September	22. 9.	September	14. 9.
Október	25. 10.	Október	17. 10.
November	23. 11.	November	16. 11.
December	16. 12.	December	12. 12.

AKO TRIEDIŤ ODPAD?
Plasty » patrí sem – plastové fľaše od nápojov, rastlinných olejov, obaly od aviváží, šampónov, čistiacich prostriedkov, tégliky od jogurtov, hračky z plastov, obalové fólie, plastové tašky, vedrá, koše, prepravky, záhradný nábytok, + tetrapak, plechovky, konzervy;
nepatrí sem – znečistené plasty (farbami, potravinami…), obaly od sladkostí a slanosti, guma, molitan, plastové obaly z motorových olejov, kuchynský odpad!…
Sklo » patrí sem – fľaše od nápojov, sklenené nádoby, poháre;
nepatrí sem – znečistené sklo, porcelán, keramika, zrkadlá, autosklo, drôtené sklo, žiarovky, sklobetóny, uzávery z fliaš…

KOMUNÁLNY ODPAD:
patrí sem – popol, textil a to, čo ostane po separovaní
nepatrí sem – sklo, plasty, papier…
Odpadu máme čoraz viac. **Ak nebudeme viac separovať, budú sa zvyšovať poplatky za odvoz odpadu. Všetko záleží na nás. Skúsme začať každý sám od seba.**

DOMÁCI MILÁČIKOVIA

AKO SA STARAŤ O PSA?
Pes je neoddeliteľnou súčasťou nejednej domácnosti. Okrem toho sa už stáročia traduje, že je **najlepším priateľom človeka.** A to len umocňuje našu túžbu vlastniť práve tohto štvornohého miláčika. Zrejme každé dieťa malo obdobie, keď rodičov urputne prosilo o živý darček – najčastejšie pod vianočný stromček alebo ako narodeninové prekvapenie. A prosby sa neraz zmenili v krásnu realitu. Bohužiaľ, nie vždy majú šťastný koniec. Niektorí ľudia si až neskoro uvedomia, čo starostlivosť o psa prináša a deti nemajú vždy dostatočnú trpezlivosť pri ich výchove.

Na čo treba myslieť predtým, ako si privezieme psíka domov? Čo všetko mu treba zabezpečiť a na čo treba pripraviť naše ratolesti? Možno vám pomôžu aj nasledujúce riadky.

Výber plemena
Ešte predtým, ako si vyberiete psíka, zvážte svoje možnosti. Internet a knihy sú plné rozličných informácií a nie je na škodu si najprv čo-to naštudovať a tým sa uistiť, či je vo vašich silách doma chovať psa. Treba si zistiť, aké podmienky, ktorá rasa vyžaduje a aké prostredie je pre neho najvhodnejšie.

Výchova od šteniatka
Nepodceňte výchovu! To, čo sa pes za mlada naučí, to ho už ťažko v budúcnosti odnaučíte. Pozor na prílišné rozmaznávanie, o pár mesiacov či rokov by sa vám to nemuselo vyplatiť. Pozor na zanedbávanie, tiež sa vám to vráti.

Starostlivosť a pozornosť
Starostlivosť o psa si vyžaduje dostatočnú pozornosť. Treba si uvedomiť, že to nie je nejaká hračka, ktorú odložíte do kúta a vydrží tam aj niekoľko dní. Pes potrebuje pravidelný prísun potravy, nesmiete zanedbávať hygienu a keďže aj pes je len živý tvor, netreba sa mu zabúdať venovať. Ak je vo voliére, potrebuje mať výbeh každý deň.

Zdravie
Pozor na zdravie vášho miláčika. Aj na domácich tvorov sa raz za čas prilepí nejaká „pliaga“. Nepodceňujte preto prvé príznaky ochorení a radšej vyhľadajte veterinárneho lekára.

Výcvik
Ak má váš psík ťažšiu povahu a príliš vás nechce poslúchať, prihláste ho na odborný výcvik. Súčasné možnosti ponúkajú rôzne druhy výcvikov a nič nepokazíte rozhodnutím zveriť psíka do rúk odborníka. Verte, že váš život s prítulným maznáčikom bude jednoduchší a bezproblémový.

Disciplína
Pozor na prístup. Platí, že pre každého psíka je potrebný jeden pán. Preto dajte veľký pozor, aby nemal chaos v príkazoch a zákazoch, ktoré mu bude tlmočiť viac ľudí. Naučte ho samote. Pracujúci ľudia a študujúca mládeže nemá šancu venovať sa psíkovi nonstop. Mnohí domáci miláčikovia si nevedia zvyknúť na samotu a v čase, keď je dom alebo byt prázdny, skučia, brešú alebo ničia všetko naokolo.

Poriadok
Pri prechádzkach na verejnom priestranstve pamätajte na vôdzku. Štvornohý miláčik sa vám môže kedykoľvek vykĺznuť z ruky a ohroziť okoloidúcich ľudí.

Keď ste na voľnom priestranstve nechajte psíka pobehať. A voliéra? Pamätajte, že sa nemá stať pre psa väzením. Je to miesto, kde si oddýchne, pospí. Väčšiu časť dňa by mal mať voľnosť. Nezabúdajte, že pes je živý cítiaci tvor. Ak je pes stále zatvorený vo voliére alebo uviazaný na reťazi je to týranie.

Ľ. Nováková

Josh Billings
Pes je jediný tvor na Zemi, ktorý vás miluje viac než seba.

Roger A. Caras
Psy nám dali úplne všetko. Sme stredom ich vesmíru. Svoju lásku, vernosť a nádej upriamujú na nás. Slúžia nám a na oplátku dostanú odrobinky. Bez debaty je to ten najlepší obchod, aký kedy človek spravil.

Rozvoj rečových schopností u detí v materskej škole

Reč je jedna z najdôležitejších schopností detí, ktorú je potrebné rozvíjať už od útleho veku.

Prvoradým východiskom primeraného rozvoja rečových spôsobilosti u dieťaťa je vytvorenie rôznorodého, komunikačne aj literárne podnetného prostredia ako je napríklad čítanie a prezeranie si rozprávkových kníh, encyklopédií; maľované čítanie; jazykové hry; tvorba kníh; recitácia básni; dopĺňanie textu; dramatizovanie rozprávok; prerozprávanie príbehu; edukačné programy primerané veku dieťaťa; pexeso a iné. Vyššie uvedené prvky jazykovo podnetného prostredia pozitívne vplývajú na rozvoj verbálnej (hovorenej) a neverbálnej reči.

K rozvoju reči prispieva tiež nepretržitá komunikácia deti s okolitým prostredím, v ktorom deti vedieme k vyjadrovaniu sa vlastných pocitov, myšlienok, predstáv, zážitkov a emócií. V našej materskej škole rozvíjame a obohacujeme rečové spôsobilosti deti podľa vývinových úrovní, ktoré sú rozpracované v rámci vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia. Uvedená oblasť rozvíja dve formy jazyka: hovorenú a písanú reč.

Hovorená reč zahŕňa artikuláciu a správnu výslovnosť hlások a slov, gramatickú správnosť a spisovnosť reči. Písaná reč zahŕňa chápanie obsahu a významu funkcie písanej reči; chápanie významu textu a znalosť žánrov; fonologické a fonematické uvedomovanie si – rozklad slov na slabiky a hlásky; ďalej grafomotorické predpoklady písania grafických tvarov a veľkých tlačených písmen.

Aktívnosť a tvorivosť v rečovom prejave je dôležité rozvíjať aj v domácom prostredí a to prostredníctvom častej a každodennej komunikácie na rôzne témy. K rozvoju správnej reči nepochybne patrí aj usmerňovanie a opravovanie nesprávne vyslovených hlások a slov a dbanie na správny rečový vzor.

Počas nastávajúcich vianočných sviatkov budeme viac chvíľ tráviť s rodinou. Snažme sa preto nájsť si viac času na rozhovory s deťmi, čítajme im rozprávky a pýtajme sa ich, možno sa dozvieme od nich veľa nového.

Príjemné prežitie sviatkov, veľa šťastia, zdravia a úspechov v novom roku Vám praje celý pedagogický kolektív MŠ.

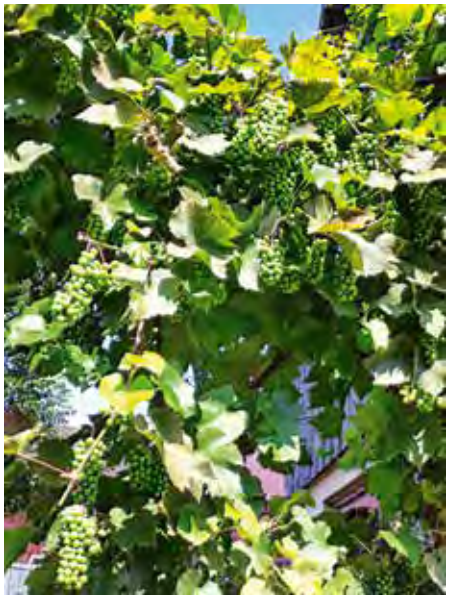
Danka Luscoňová

Anna Kuráková

Ľubomír Grobarčík

Anna Kuráková

Andrea Kekeláková

Anna Kuráková

Súťaž O najkrajšiu kvetinovú výzdobu domu a záhrady

V tomto roku sa do súťaže prihlásili: rodina Danky Luscoňovej, Anny Kurákovej č. 549, Veroniky Tokárovej č. 443, Andrey Kekelákovej.

Vecné ceny si treba vyzdvihnúť na Obecnom úrade v Sihelnom. Ďakujeme a blahoželáme!

Janka Bielaková

Janka Bielaková

Janka Bielaková

Andrea Kekeláková

FUTBAL – JESEŇ V NAŠEJ OBCI

Futbalovú jeseň v našom klube hodnotím veľmi pozitívne.

Naši **žiaci** obsadili v konkurencii 15 družstiev pekné 5. miesto, čo mnohí nečakali. Verím, že takto budú pokračovať aj na jar.

IV. liga Starší žiaci

1. Zubrohlava	14	12	1	1	113:9	37
2. Novoť	14	11	2	1	36:11	35
3. Rabča	14	9	2	3	42:20	29
4. Babín	14	9	2	3	26:39	29
5. Sihelné	**14**	**8**	**2**	**4**	**43:39**	**26**
6. Breza	14	8	1	5	42:29	25
7. Hruštín	14	6	2	6	45:32	20
8. Or. Polhora	14	5	2	7	31:47	17
9. Vavrečka	14	5	1	8	24:36	16
10. Námestovo D	14	5	1	8	24:42	16
11. Zázrivá	14	4	2	8	23:31	13
12. Lokca	14	3	4	7	13:26	13
13. Mútne	14	3	2	9	20:38	11
14. Or. Veselé	14	2	2	10	16:48	8
15. Bobrov	14	2	0	12	15:66	6

V. liga Dospelí

1. Šport. klub 7	13	9	2	2	31:15	29
2. Sihelné	**13**	**8**	**3**	**2**	**35:10**	**27**
3. Istebné	13	8	1	4	30:17	25
4. O. Biely Potok	13	7	3	3	35:20	24
5. Lomná	13	6	4	3	27:19	22
6. O. Podzámok	13	6	2	5	20:30	20
7. Or. Lesná	13	5	4	4	26:21	19
8. Bziny	13	5	4	4	23:20	19
9. Kraľovany	13	4	4	5	17:21	16
10. Lokca	13	4	3	6	18:20	15
11. Habovka	13	3	2	8	18:33	11
12. Vasiľov	13	3	2	8	20:37	11
13. Veličná	13	2	2	9	19:35	8
14. Vitanová	13	2	2	12	9:33	8

Dospelí majú za sebou výbornú jeseň. V silnej konkurencii 14 tímov obsadili skvelé druhé miesto. Vytvorila sa dobrá partia, ktorá chce hrať pekný futbal a vyhrávať.

Verím, že sa nám bude takto dariť aj na jar a vybojujeme postup do 6. ligy.

Dúfam, že nám pandémia dovolí v zime trénovať, aby sme boli dobre pripravení na jarnú časť sezóny.

Chcem sa poďakovať všetkým hráčom, ktorí reprezentujú našu obec aj napriek pracovným povinnostiam. Taktiež ďakujem všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomáhajú pri chode futbalu. A samozrejme všetkým fanúšikom, ktorí nás chodia povzbudzovať nielen na domáce zápasy, ale chodia s nami aj na ihriská súperov.

OŠK Sihelné,

Martin Ferneza

OŠK Sihelné » VIAC » https://www.facebook.com/profile.php?id=100057629253713

OBECNÝ ÚRAD SIHELNÉ
pozýva športových nadšencov na bežkársky
PRECHOD SIHELNIANSKYM CHOTÁROM

12. 2. 2022 Zraz: 9.30 – 10.00
pred MŠ v Sihelnom
Štartovné na dospelú osobu 3 €
(kapustnica + nápoje)
Svoju účasť potvrďte na telefónnom čísle: 0902 263 149
V prípade nedostatku snehu sa koná prechod s palicami.

JUBILANTI SIHELNÉ

Jubilanti 60 rokov
Jozef Vnenčák, Ján Grižák, Miroslav Jagelka, Albín Skurčák, Anna Grobarčíková, Miroslav Chovanec, František Mlynarčík, Mária Mlynarčíková, Anna Mazuráková, Jozef Vorčák, Mária Grižáková, Karol Vonšák, Anna Ďubašáková, Roman Vnenčák, Jozef Chudiak, Anna Chudiaková, Mária Vronková, Mária Gurová

Jubilanti 70 rokov
Irena Brezoňáková, Kristína Pjonteková, Alojz Grobarčík, Jana Grobarčíková, Anna Bútorová, Ferdinand Mazurák, Apolónia Stašová, Margita Pindjáková, Janka Luscoňová, Jana Kovalíčková, Mária Chudiaková, Mária Vnenčáková, Karol Gabriel, Lýdia Bujnová

Jubilanti 80 rokov
Karol Grobarčík, Emília Sivoňová, Jozef Sivoň, Žofia Majkútová, Jana Luscoňová

Jubilanti 90 rokov
Justína Chudjáková

AUTOŠKOLA LUSCOŇ
0905 195 680
www.autoskolaluscon.sk

Štatistické údaje
POČET OBYVATEĽOV OBCE
k 8. 12. 2021 **2186**
Prisťahovaní 24
Narodené det 31
Odsťahovaní 32
Zomrelí 18

Plánované akcie v roku 2022

12. 2. 2022	Prechod sihelnian skym chotárom
30. 4. 2022	Stavanie mája
8. 5. 2022	Deň matiek a otcov
Júl 2022	Folklórne slávnosti pod Pilskom a Babou horou
28. 8. 2022	Slávnosť sv. Huberta
14. 9. 2022	Odpust – Povýšenie sv. Kríža
27. 10. 2022	Deň dôchodcov

Pranostiky

Aké je počasie na Barboru, také býva do Vianoc.
Po svätej Baruši, daj pozor na uši.
Keď na Mikuláša sneží, bude požehnaný celý rok.
Keď je december studený, je vždy s úrodným rokom spojený.
Aké sú od Lucie do Vianoc dni, také budú aj mesiace.
Tomáš s oceľou (mráz) znamená, že bude v nastávajúcom roku zrno plné.
Jasné Vianoce, mnoho vína a ovoce.
Lepšie Vianoce treskúce ako tečúce.
Keď je hus na Vianoce na blate, na Jozefa bude na ľade.
Keď svätý Štefan blato vyfúkal, bude pekná jar.
Keď január nie je pod snehom, beda poliam, lúkam a vrchom.
V januári sneh a blato, vo februári mnoho mrazov zato.
Ak sa cez február zima nevysilí, nuž nám i Veľká noc bude v zimnej chvíli.
Tuhé severné vetry vo februári oznamujú úrodný rok.

Deti narodené roku 2021 v obci Sihelné

Jozef Gabriel, Adam Padušňák, Tamara Grobarčíková, Tobias Vronka, Alžbeta Hančáková, Sandra Košútová, Jakub Vorčák, Filip Brandis, Oliver Lašťák, Richard Remeš, Richard Oleš, Tamia Sivková, Tobias Rusnák, Jakub Kovalíček, Tim Vengrin, Viktória Huráková, Maroš Kázik, Sandra Chudiaková, Adela Sivoňová, Dávid Halaj, Oliver Šajtroch, Villiam Fečko, Klaudia Vnenčáková, Barbora Kolčáková, Maroš Sivka, Marína Košútová, Peter Grižák, Marko Kondela, Matej Briš, Karolína Joňáková

Október – Mesiac úcty k starším

Už druhý rok sa nám nepodarilo pripraviť pre našich starších spoluobčanov stretnutie s programom.

My sme na nich nezabudli. Prajeme ich hlavne veľa zdravia, rodinnej pohody a Božieho požehnania.

To, že na nich myslíme sme potvrdili odovzdaním praktických darčekov, ktoré si, dúfam, v zdraví užijú. Zároveň blahoželáme tým, ktorí oslávili okrúhle jubileum.

Ľ. Nováková

Sihelník 3/2021 • Uzávierka 17. 12. 2021 • Ročník IX. • Bezplatné • Vychádza podľa potreby obce Sihelné • Vydáva Obecný úrad v Sihelnom v spolupráci s Farským úradom a Cirkevnou ZŠ sv. apoštola Pavla v Sihelnom za prispievania občanov obce • Zodpovedná: Mgr. Ľubomíra Nováková • Grafický návrh, sadzba: Justína Brišová • Tlač: TLAČIAREŇ KUBÍK Námestovo

ÚSMEV

Časopis žiakov Cirkevnej základnej školy sv. apoštola Pavla v Sihelnom č. 3/2021

Vianoce

Vianoce už prichádzajú, každý ich má rád.
„Šťastné a veselé“ mi praje môj kamarát.
Na darčeky sa malí i veľkí tešia,
ozdoby každý na stromček vešia.
Bude zima krásna, uvidíte!
Sánky a boby už vytiahnite!
Bude to zábava, sľubujem vám,
veselé Vianoce prajem Vám!

Kristínka Maslaňáková 3.B

Úvodník

Milí čitatelia!

Opäť sme sa dostali do situácie, keď sme sa my, starší žiaci, celý december učili online. Žiaci 1. – 4. sa však naďalej učili v škole, a tak si aspoň oni mohli vychutnať adventnú atmosféru a aktivity v škole. Advent je čas očakávania malého Ježiška. Naši žiaci sa na Jeho príchod mohli pripraviť čítaním Svätého písma a získavaním nálepok. Prišiel ku ním aj Mikuláš a deti mu pripravili kopu básničiek a pesničiek. Celú mikulášsku atmosféru sme si my, dištančne sa vzdelávajúci, mohli vychutnať prostredníctvom videa na stránke školy. Pozývame na ňu aj vás, milí čitatelia. Sme však veľmi radi, že sme pre vás v tomto „lockdawnovom“ stave pripravili nové číslo časopisu ÚSMEV. Veríme, že vám nezaženie len nudu, ale sa čo to i dozviete a zabavíte. Pripomenuli sme si výročie Hviezdoslava i Dubčeka, zmapovali aktivity, ktoré sa v škole udiali – hľadanie najkrajšieho stromu, recyklovanie, výroba vianočných kolekcií... Nezabudli sme ani na našu rubriku Naše naj..., v ktorej sa venujeme zaujímavým záľubám. Tentoraz nám pomohol Patrik Gužiňák z 8.A, ktorý predstavil svoju babku Jolku Lášťákovú, vášnivú výšivkárku. Prajem vám teda krásne čítanie, šťastné vianočné sviatky a v novom roku veľa zdravia a úsmevu ***šéfredaktorka***

Zuzana Vonšáková, 9.A
usmevczs@gmail.com

Stali sme sa spoluautormi básní pre Františka

Len nedávno, v septembri tohto roku, sme zažili návštevu storočia.

Mali sme možnosť na našom krásnom Slovensku privítať a mnohí aj stretnúť Kristovho nástupcu. Svätý Otec František pricestoval, aby nás osobne povzbudil vo viere a nádeji a zjednotil pri slávení svätých omší. Vďaka priamym prenosom sme sa stali účastníkmi jeho stretnutí s otcami biskupmi, predstaviteľmi židovskej náboženskej obce, mohli sme sledovať svätú liturgiu, vypočuli sme si jeho príhovory rómskej komunite, mladým ľuďom a rodinám. Svätý Otec nazval Slovensko básňou.

Katolícke pedagogické a katechetické centrum preto vyhlásilo projekt s názvom Báseň pre Františka, aby sme mu tak spoločne odplatili toto krásne prirovnania. Zapojili sa doň aj naši žiaci. Za svoju prácu obdržali poďakovanie a pochvalu. Ktovie, možno sa niektorá z básní stane aj súčasťou knihy pre Svätého Otca. –red-

Báseň pre Svätého Otca Františka
Veľká vďaka patrí Vám,
hlavne za to, že ste prišli k nám.

Nám veriacim ste dali silu,
odolávať pokušeniu v ťažkú chvíľu.

Vzájomná jednota a skromnosť
musia byť naše zbrane!

Teraz máme sily dosť
a Vaše sväté požehnanie.

Zasiali ste semienko aj do môjho života.
Boh a Vy – to je moja istota!
Marián Padušňák, 5.A

Báseň pre Františka
Pápež, Otec František,
pasie stádo ovečiek.
Za všetkých sa pomodlí,
myslí aj na chudobných.
Všetkých má on rád,
chce byť aj tvoj kamarát.
Klára Maslaňáková, 5.A

Básne pre Františka

Pápež František
František, teba si Boh zvolil,
aby si svoje ovečky správnymi cestami vodil.

Možno si nezačal hneď z ista,
ale Boh už dávno vedel, aká je Tvoja cesta.

Veruže si splnil svoj údel,
aj bohatstvo, aj chudobu si na svete uzrel.

V tvojich ústach sa modlitba mení
na zlato,
dotyk Tvoj z človeka zmýva všetko blato.

Ty meníš krv a víno na chlieb,
snažíš sa poskladať náš rozbitý svet
a hľadáš každý črep.

Verím, že pri Tebe každý nájde útechu,
trochu šťastia alebo iskierku smiechu.

Pre nás si veľkým vzorom,
nech sa každý riadi Tvojím svätým slovom.
Eva Perveková, 9.A

Báseň pre Pápeža
Cirkev vedie pápež,
podporuje mládež.
On je stále s nami,
aby sme neboli sami.
Potrebujeme Ťa ako soľ,
aby si nám pomohol prekonať bôľ.
My sme Tvoji veriaci,
si na nás vždy usmiaty.
Ty vždy všetko pochopíš
a za nás sa modlíš.
Za všetko Ti ďakujeme
a nikdy na Teba nezabudneme.
Františka my radi máme,
a preto mu naše modlitby odovzdáme.
Františka Grobarčíková, 5.A

Báseň pre Františka
Milý náš František,
Otec našej cirkvi,
veľmi Ťa ľúbime,
my, všetci katolíci.
Ty si naším vzorom,
máš veľké srdiečko,
ľúbiš nás detičky.
Keď Ťa v telke vidíme,
všetci Ti kývame a spoločne sa modlíme.
Amen *Sandra Skurčáková, 5.A*

Svätý Otec František
Svätý Otec František,
vďaka Ti za balíček,
ktorý si na Slovensku nechal,
keď si do Vatikánu odlietal.
Svojou návštevou si nás poctil,
každý verný Slovák si Ťa vrúcne uctil.
V modlitbách si na nás spomeň,
u Nebeského Otca nás pripomeň.
Ester Brandysová, 5.A

Svätý Otec František
Svätý František, otec náš,
dobrotu svetu prinášaš.

Svojou milosťou nás zahŕňaš,
predlož naše prosby, otecko náš.

Pokoj a mier hlásať vieš,
veríme, že ľuďom pomôžeš.

Nech Boh žehná život Tvoj,
Tvojim bolestiam kričím: Stoj!

Aby si dlho s nami bol,
zahŕňal láskou všetkých ľudí bôľ.
Kristián Maslaňák, 5.A

PÁPEŽ NA SLOVENSKU

SLOVENSKO JE AKO BÁSEŇ – tak ho nazval pápež František. Zo všetkých myšlienok, ktoré vyslovil, ma najviac oslovili tieto tri symboly: **KRÍŽ, CUKOR, KATEDRÁLA – HRAD.**

» **SVÄTÝ OTEC HOVORIL O CIRKVI, KTORÁ MÁ ŽIŤ UPROSTRED ĽUDU.** Nemá byť ako hrad sám, ale má byť ako katedrála spolu s ľuďmi, má s nimi žiť každodenný život.

» **KRÍŽ** má byť zakorenený pevne v zemi. Koreňmi kríža sú naši rodičia a starí rodičia. O tých sa máme starať a zaujímať. Ramená kríža sú ako Ježišove ruky, ktoré objímajú všetkých.

» **SYMBOLOM CUKRU** je pre nás Panna Mária, ktorá nám dáva lásku, vieru a nebojí sa utrpenia. Evanjelium by malo byť súčasťou nášho života.

Alžbeta Chudiaková, 5.A

Ozdoba na vianočný stôl

Naši predkovia boli veľmi vynaliezaví. Aj z obyčajnej suchej trávy a obilia dokázali urobiť nádhernú farebnú ozdobu na vianočný stôl.

Znie to celkom nudne, ale verte mi, ak by ste boli svedkom výroby tejto ozdoby, hneď by ste zmenili názor. Postup bol nasledovný: pani učiteľka nám rozdala nastrihané farebné pozlátka a našou úlohou bolo obaliť nimi zrnká ovsa a ľanu. Museli sme byť naozaj opatrní, aby sa nám suché zrnká nerozpadli a neodtrhli. Bolo na nás, či si vyberieme jednofarebné alebo viacfarebné zdobenie. Trénovali sme nielen naše zručnosti, ale i našu trpezlivosť a precíznosť. Keď už bolo všetko hotové, dali sme hotové farebné ozdôbky do veľkej vázy. Takéto farebné vázy zdobili kedysi príbytky našich starých mám nielen na Vianoce, ale i počas ostatného roka. Je naozaj pozoruhodné, že aj z obyčajnej suchej trávy môžete vytvoriť krásne a veselé ozdoby.

Daniela Pindjaková,7B

Báseň

Svätý František, pápež náš,
stále nás rád máš.
Navštívil si našu rodnú vlasť,
kedy prídeš k nám zas?
Máš rád chudobných aj biednych,
naozaj, ver mi!
Tvoja pokora je veľká ako komora
a Tvoja múdrosť
je najväčšia Tvoja cnosť.

Pavol Gura, 5.A

• **Katolícke pedagogické a katechetické centrum v Levoči ocenilo práce našich žiakov a takto nám poďakovalo:** ***Srdečne Vás pozdravujeme! Sme nadšení z Vašej spolupráce. Veľmi sa tešíme, že Vás náš projekt oslovil a zapojili ste doň svojich žiakov. Ďakujeme Vám za ochotu a deťom za príspevok :) Dielka si ukladáme a v novom roku Vás budeme informovať ako ďalej. Budeme Vám vďační, ak o našom projekte poviete aj ďalším ľuďom z Vášho okolia. S prianím všetkého dobrého.***

Mgr. Janka Mišendová

Minuloročné sviatky

Vianoce má rád určite každý! Nielen kvôli dobrému jedlu, zvykom a darčekom, ale aj kvôli tomu, že sa môžeme stretnúť so svojimi blízkymi.

Minuloročné sviatky boli trochu iné. Bol lockdawn, zúrila pandémia. My sme nemohli navštíviť našu rodinu, ale neodolali sme žiadnemu hovoru. S rodinou sme volali aj počas rozbaľovania darčekov. Boli sme radi, že sme sa aspoň takto mohli vidieť a aj počuť ich hlas. Dúfajme, že tohtoročné sviatky sa budeme môcť vidieť a zaspievať si spolu vianočné koledy.

Barbora Perveková, 4.B

Vianoce

Vianoce milujem, ale to asi každý. Najviac sa teším na ich prípravu.

S rodičmi pečieme medovníčky. Všade cítiť vôňu vanilky, škorice a medu. Mám rada aj zdobenie vianočného stromčeka. Keď je konečne hotový, celá obývačka sa rozjasní. Môže prísť Ježiško. Som zvedavá, či dostanem to, čo som si priala. Ale keby aj nie, tá atmosféra okolo Vianoc stojí za to.

Lea Labudová, 4.B

eTWINNING – Christmas Greetings from Around the World!

Na začiatku novembra sa naša škola zapojila do projektu Christmas Greetings from Around the World prostredníctvom platformy eTwinning.

Na samotnom projekte spolupracuje 158 učiteľov, prevažne z Európy. Kvôli veľkému počtu zúčastnených sme boli rozdelení do niekoľkých skupín. V rámci našej pracovnej skupiny si vymieňame vianočné pozdravy so žiakmi z Talianska, Španielska, Poľska, Nemecka, Francúzska, Grécka, Turecka, Macedónska, Írska, Portugalska, Estónska. Naši žiaci 4. – 9. ročníka v priebehu novembra vyrábali vianočné pozdravy, vpisovali do nich vianočné vinše v materinskom jazyku aj angličtine. Koncom novembra sme tak odoslali 22 pozdravov do rôznych kútov Európy a nedočkavo čakali na pohľadnice z iných krajín pre nás.

Aktuálne sa naši žiaci tešia z vianočných vinšov z Estónska, Grécka, Talianska a Francúzska. –red-

Správaj sa normálne

Dňa 24. novembra vyučovanie deviatakov a ôsmakov spestrila prednáška s okresným policajným preventistom kpt. Mgr. Tiborom Šandorom. Prišiel im porozprávať o téme práv a povinností, o tom, že je každý zodpovedný za svoje správanie.

Hlavne nás mladých lákajú sociálne siete, na ktorých zverejňujeme rôzne texty a fotky. Čo to znamená? Že to, čo poviem, urobím a hlavne napíšem na sociálnych sieťach sa dá vyhľadať aj po dlhom období a môže ma to usvedčiť z viacerých vecí. A preto si treba dávať pozor, aké fotky zverejňujeme, čo píšeme.

Ďalším lákadlom pre nás mladých sú drogy, ktoré nás môžu stiahnuť až k samému dnu, no vždy sa môžeme rozhodnúť pre dobro. Upozornil tiež na to, že je dôležité mať úctu voči autoritám – k rodičom, k učiteľom, k starším: *„V dnešnej dobe chýba úcta k autoritám a rodičia robia chybu už pri výchove malých detí. Zastávajú sa svojich detí, riešia za ne všetky problémy, nevidia ich chyby, ale iba chyby druhých.“*

Svoje rozprávanie spestril rôznymi príbehmi, ktoré sa stali na Orave.

Natália Pientáková, 9.A

Stratený darček

Na Vianoce som si priala psíka. Raz, keď som si vo svojej izbe robila domáce úlohy, som započula psí štekot.

Pomyslela som si: *„Vydržím, nechám sa prekvapiť, veď Vianoce sú už za dverami.“*

S rodičmi sme vytiahli vianočný stromček a ozdobili sme ho. Bola večera a ja som sa už veľmi tešila na darčeky. Konečne sme k nim prišli. Keď som ich rozbalila, bola tam búda a miska na jedlo pre psíka. Spýtala som sa rodičov, kde je psík. Nechápavo sa na seba pozreli. Pátrali sme v každom rohu a v každej izbe a psík nikde. Pes zatiaľ veselo poobhrýzal každý medovníček zo stromčeka. Mamina bola nahnevaná, lebo celý stromček, na ktorom jej tak záležalo, bol zničený. Vianočné gule boli rozbité, medovníky poobhrýzané a vetvičky stromčeka boli zlomené. Za hodinu sme všetko ako-tak poopravovali a potom sa tešili spolu z malého psíka. Dali sme mu meno Ťapko.

„Je to môj najlepší kamarát, ktorý sa teraz so mnou teší na tohtoročné Vianoce.“ **Silvia Maslaňáková, 4.B**

Posteľ

Spí sa na nej, jé- jé- jé,
vôbec sa na nej neje.
Milka, Sárka aj Riško
spinkajú tam tak tíško.
Vedľa nej je koberček,
na ňom spinká náš psíček.
Pod posteľou šuflíček,
v šuflíku veľa vecičiek.
Nad posteľou lampička
svieti nám jak hviezdička.

Táňa Kolčáková, 5.A

Vianočné príbehy

TAKÉ INÉ VIANOCE

Zase Vianoce. Každý dom v našej ulici je krásne vianočne vyzdobený. No asi najkrajší dom, je ten náš. Svieti ako pristávacia dráha a všimli by si ho aj astronauti z vesmíru. Ale pravda je však iná. Vianoce u nás doma nemajú to čaro, o ktorom všetci rozprávajú. Rodičia stále pracujú, výnimkou nie je ani Štedrý deň. Tento rok boli však moje Vianoce iné.

Týždeň pred Vianocami zazvonil otcov telefón. Ten, na ktorom je červený nápis „nezdvíhať“. Po chvíli do izby vošla mama. Bola nervózna, pretože žiadna opatrovateľka nechce pracovať cez Vianoce. Povedala mi: *„Markus, vstávaj, pobaľ si veci, s otcom musíme ísť preč a nemám inú možnosť , len ťa odviezť k mojim rodičom.“*

Mama o svojich rodičoch nerozpráva, je na nich nahnevaná, pretože jej nemohli dať to, čo chcela. Všetko si musela „vydrieť“ sama. *„To zas budú Vianoce,“* ticho som zašepkal. Svoje najnovšie veci som si zbalil do kufra. V aute som obdržal mamin pohľad so slovami: *„Do Vianoc sme späť, neboj.“*

Keď sme dorazili do cieľa, zľakol som sa. Moji starí rodičia bývajú v drevenici. Vonku ma čakal starší, pre mňa neznámy, manželský pár. Veci som si zložil v malej izbičke, na môj vkus otrasnej. Do izby vošla starká, dala mi nejaké oblečenie a povedala, že sa nemám báť kapra vo vani. *„Ó, kapor, tak to som zvedavý,“* pomyslel som si. Veď doma sme takého nikdy nemali. Naši pre nedostatok času vždy oslovili nejakú cateringovú spoločnosť, aby sa nám postarala o úžasný vianočný gurmánsky zážitok. Chcel som si toho tvora teda odfotiť. Trochu som doň buchol metlou, čo stála oproti. Začal sa hádzať a ošpliechal moju super značkovú mikinu. V snahe zachrániť ju, som pustil mobil a začal som sa utierať. Vtedy mi došlo, že sa môj mobil topí vo vani a tá krvilačná beštia okolo neho stále pláva. Vytiahol som ho smetárikom, ale už bolo po ňom. Bol som v koncoch. Rodičia sú preč, mňa tu nechali pri dvoch starcoch a ešte jediná moja záchrana – mobil – je v keli *„Čo tu budem robiť?“* zúfal som. Starkí, ktorí nemajú ani poňatie o moderných technológiách, nemohli pochopiť, čo sa práve deje v mojej hlave. Vlastne som sa už prestal diviť, že mama odtiaľ utiekla.

Ráno mi dedo priniesol staré ošarpané zimné oblečenie a pozval ma na prechádzku do hory. *„No určite si to oblečiem,“* pohŕdavo mi prebehlo hlavou. Obul som si najnovšie značkové tenisky, rifle a vestu, čo mi mama doniesla z Talianska, a tie dedove neštýlové handry som nechal doma.

V hore som skoro primrzol k zemi. Zatiaľ čo dedova chôdza bola pevná a stabilná, ja som sa šmýkal každým krokom viac a viac. Celý vyváľaný v snehu som deda prosil, aby sme sa už vrátili, lebo sa Vianoc ani nedožijem. Ten videl, že je zle a že som si nezobral jeho teplý odev. Rýchlosťou blesku našiel jedličku, ktorú sme za sebou ťahali do tej starej ale teplej drevenice.

Vo vnútri na nás už čakala starká s teplým čajom. Taký fantastický som ešte nepil, cola sa môže schovať. Obliekol som si suché šaty, čo mi starkí dali. Vraj boli ešte po mojom ujovi. Pomaly

ale isto som strácal svoj image. No prestávalo mi to akosi vadiť. U starkých bolo akosi všetko iné. Hlavne to, že so mnou nestrácali trpezlivosť a napriek mojej odutosti, boli ku mne stále milí.

Poobede ma babka vyzvala, aby som jej pomohol so zdobením stromčeka. My doma stromček nezdobíme, naši to nechajú na profesionálov, ktorí vedia, aké trendy v zdobení práve letia. Bavilo ma to. Jednoduché slamené a háčkované ozdoby menili jedličku na malý zázrak.

Moju radosť však prerušila pevná linka. Už z diaľky som počul mamu, že sa do Vianoc nestihnú vrátiť. Zosmutnel som. Ešte stále som si celkom nevedel predstaviť tu strávené sviatky, aj keď starí rodičia boli stále viac a viac cooloví.

Starká mi chcela zdvihnúť náladu, a tak urobila cesto na perníky. Vykrajoval som hviezdy, stromčeky a nakoniec som si robil vlastné postavičky. Piekli sme aj oblátky na takom mega stroji. Starká bola

Pokračovanie na s. 6

Vianočný škriatok

Kde bolo tam bolo, v malej zasnenej dedinke, žil škriatok Teodor. Každé Vianoce bol sám. Asňoň raz túžil prežiť Vianoce v kruhu rodiny. Ako tak rozmýšľal, šmykol sa na ľade a udrel si nohu. Súrodenci Martinka, Tomáško a Lenka sa akurát práve vtedy išli sánkovať, uvideli škriatka, ako leží na zemi. *„Ako sa voláš?“* opýtala sa Martinka. *„Volám sa Teodor a nechcem byť na Vianoce sám.“* *„Vezmeme ťa domov,“* povedal Tomáško. Doma mu maminka pripravila horúcu čokoládu a všetci spolu s tatíkom ozdobovali vianočný stromček. Štedrý deň bol pre Teodora výnimočný. Pozeral vianočné rozprávky, pomáhal robiť šalát a obaľovať rybu. Všetci si sadli k štedrovečernému stolu, pomodlili sa a prečítali si úryvok zo Svätého písma o narodení Ježiška. Kým jedli oblátky a vianočnú kapustnicu, počuli niečo šušťať pri vianočnom stromčeku. Všetci boli zvedaví, ale pozrieť sa mohli ísť až keď upracú stôl. Prišli ku stromčeku a tam bola kopa darčekov pre Martinku, Tomáška, Lenku a vzadu bol malý darček pre Teodora. Dostal novú škriatkovskú čiapku. Teodor bol šťastný. Toto boli jeho prvé Vianoce v kruhu rodiny. *„Je to úžasný zážitok, rodina je najväčší dar,“* povedal Teodor. Odvtedy sa Teodor stal súčasťou rodiny a prežíval s nimi každé Vianoce. **Martinka Vonšáková, 4.B**

3. miesto v okresnej literárnej súťaži **Najkrajší vianočný príbeh**

TAKÉ INÉ VIANOCE

Dokončenie zo s. 5

trpezlivá, nekarhala ma za nepodarky a so starkým ich tajne jedli.

Nasledujúce dni som im veľa pomáhal. Keďže som nemal mobil, mal som veľa voľného času. Starká ma naučila spievať koledy, balili sme ľan do obalov od cukríkov, vyrábali rôzne ozdoby a piekli koláče. Na Štedrý deň dedo doniesol betlehemské svetlo z kostola, odpálil ho aj na adventný veniec. Pomohol som mu prestrieť stôl. Dal som na stôl tri taniere a dedo doložil ďalší. Vysvetlil mi, že to je pre pocestného, keby k nám náhodou zablúdil. Nikto by na Štedrý večer totiž nemal byť sám. Obdivoval som ho, že aj taký mocný chlap, má také dobré srdce. Dedko doniesol aj reťaz. Urobil ňou kruh okolo stola a dal doň všetky stoličky, aby rodina bola celý rok pokope. Na stôl dal med, oblátky a pod obrus aj trochu centov. Do misky nabral obilie a cesnak ako poďakovanie za úrodu. To mi boli novinky!

Večera sa začala modlitbou, najedli sme sa a rozprávali, ako prežívala Vianoce moja mama, keď bola malá. Veľmi sa mi to páčilo. Potom bol čas ísť dať z večere aj zvieratám, aby aj oni vedeli, aký je dnes významný deň. Keď sme sa vrátili, pod stromčekom ma nečakala žiadna kopa darčekov. Len jedna malá krabička. Otvoril som ju a bola v nej vianočná ozdoba z mojím menom. Starkí vyrobili darček zo srdca. Uvedomil som si, že je to viac ako hora darov. Až tu som pochopil to „čaro Vianoc."

Naši sa vrátili hneď na druhý deň. Nechápali, že som taký krotký a neprivítal som ich ironickými poznámkami. Prinútil som ich, aby si našli čas na návštevu starkých. Aj keď neradi, nakoniec súhlasili a z hodinovej návštevy sa stal niekoľkodňový pobyt. Užili sme si ho prechádzkami do zasneženej prírody a dlhými rozhovormi pri bylinkovom čaji. Podarilo sa mi totiž uzmieriť mamu so starkými, mali si veru čo povedať. Myslím, že sme počas týchto sviatkov všetci traja pochopili, čo je na Vianociach najdôležitejšie. Dedova reťaz naozaj zafungovala.

Eva Perveková, 9.A,
1. miesto
v okresnej literárnej súťaži
Najkrajší vianočný príbeh

Listy od českých kamarátov, ktoré nám pribalili k záložkám

Deviataci pri výrobe záložiek

Záložky nás spojili s českou školou

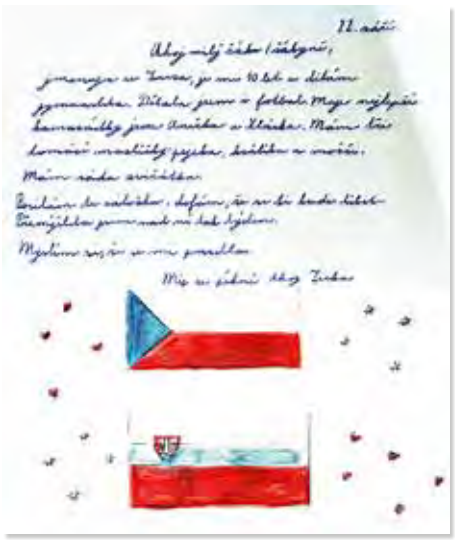
Po roku sa opäť naši žiaci pustili do výroby záložiek. V októbri totiž sa zapojili do 10. ročníka projektu Záložka do knihy spája školy.

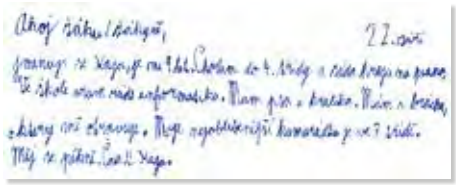
Deti už projekt poznajú z minulých rokov. Slovenská pedagogická knižnica nám tentokrát pridelila školu z Čiech z dedinky Obříství. Žiaci vytvorili viac ako 130 záložiek. Vyrábali ich na výtvarnej výchove, pracovnom vyučovaní i literatúre. V tomto roku sa do výroby

záložiek zapojili i deviataci. Zopakovali si prostredníctvom nich učivo o štúrovských básnikoch. Zároveň českým kamarátom priblížili život a dielo našich velikánov. Záložky doplnili aj o svoje kontakty. Začiatkom novembra sme sa už tešili z českých záložiek, ktoré nám poslali českí kamaráti. Mnohí našim žiakom k záložke priložili aj pekné listy.

Natália Pientáková,9.A

Tatko sa nebojí ničoho
Tatko občas so mnou spí,
ničoho sa nebojí.
Pre všetkým nás ochráni,
je ako náš pes strážny.
Ochráni nás pred zlodejmi,
veľmi, veľmi zlými,
pred pavúkmi rôznymi,
veľkými aj malými.
Pred všetkými bitkármi.
Zachráni nás pred šikanou,
Od dievčat i od chalanov,
a tiež aj pred hekermi,
čo ma na nete zneužili.
Tati, my ťa zbožňujeme!
Aj my si ťa ochránime.

Táňa Kolčáková, 5.A

Čo nás mamka naučila
Moja mamička,
si usilovná ako včelička.
To, čo naučila si nás,
vieme doteraz:
ako chodiť po trávičke,
za koláč poďakovať babičke,
aj dobre rozprávať,
aj sa obliekať.
Podeliť sa s hračkami,
hrať sa pekne so sestrami.
Kresliť aj maľovať.
Ale po stene nepísať!
Upratať si izbičku,
zaliať chutnú kávičku.
Učesať si vlásky,
večer umyť zúbky z pasty.
Preto Ti darujem knižku
s názvom: PRE MAMIČKU.

Táňa Kolčáková, 5.A

Výroba kolekcií na vianočný stromček

Kolekcia – to nie je len pomenovanie najnovších módnych kúskov oblečenia. Kolekcia– kolekcie zdobia od nepamäti aj naše vianočné stromčeky.

V súčasnej dobe si tieto sladké cukrovinky môžeme kúpiť v obchodoch už od konca októbra. Mnohí sladkému pokušeniu neodolajú a do sviatkov urobia aj niekoľkokrát ich ochutnávku. Však supermarkety nám ich ponúkajú toľko, že si ich môžeme zaobstarať aj viac ráz, dokonca po sviatkoch aj v akcii. Vytráca sa tak ich jedinečnosť a osobitosť, ktorá kedysi výhradne patrila Vianociam. Kolekcie totiž neboli takou samozrejmosťou ako dnes. Bol to podpultový tovar, tzn. nedostatkový. Preto, ak ich chceli mať ľudia na vianočnom stromčeku, museli sa vynájsť a sami si ich vyrobiť.

Naša trieda, 7.B, sa rozhodla spolu s našou pani učiteľkou triednou Pitákovou také kolekcie vyrobiť. Nebolo to veru jednoduché, ale tešili sme sa z vlastnej originálnej a chutnej tvorby. Najprv sme si dali nad paru roztopiť čokoládu s maslom. Pomaly sme hmotu miešali. Keď už bolo všetko pekne roztopené a malo správnu hustotu, pripravili sme si formičky v tvare vianočných motívov. Do nich sme dali farebný alobal a čokoládu do nich naliali, nezabudli sme ani na kúsok nitky, ktorá musí držať celú ozdobu. Keďže doba, v ktorej naše babky žili, nebola taká bohatá na všetko možné, ani alobal nebol takou samozrejmosťou. Najčastejšie sa „zlatko“ odložilo z bomboniery alebo zo zjedenej čokolády. Pekne sa očistilo, vyrovnalo, uložilo do knihy, ktorá ho ešte viac vyrovnala a vylisovala. Tak narábali aj s alobalmi z kolekcií – vyčistili a odložili na ďalšie využitie.

Po stuhnutí sme ozdoby vybrali z formičiek a zlatkom prekryli zvyšok čokolády. A zdobenie stromčeka mohlo začať. Samozrejme, popritom sme vyskúšali, či sa kolekcie vydarili. Tak čo, vyskúšate si aj vy vyrobiť domáce kolekcie? Môžete si do nich dokonca pridať aj rôzne nadrobno posekané oriešky a sušené ovocie.

Šarlota Mazuráková, 7.B

Josef Lada na našich oknách

Určite väčšina z vás pozná slávneho českého maliara Josefa Ladu.

Tvoril najmä pre deti a pri ilustráciách sa zameral na obraz českej dediny, ktorú často vykresľoval humorne. Ilustroval tiež slávneho vojaka Švejka. Život a dielo umelca si priblížili aj ôsmaci, ktorí sa na výtvarnej výchove inšpirovali jeho maľbami a pokúsili sa jeho tvorbu napodobniť. Svojimi dielami vyzdobili okná našej školy a vianočne nás naladili. Takto sa im to podarilo: -red-

Naše naj...
Vyšívanie ako hobby

Táto téma je spracovaná s mojou babkou – Jolanou Lašťákovou, ktorá berie vyšívanie ako svoje hobby a vyplnenie voľného času.

1. Ako ste začali s vyšívaním?
V mojej mladosti som sa venovala príležitostnému štrikovaniu – svetrov, šálov, čiapok. Keď som sa vydala, v roku 1986, trávila som svoj čas na materskej dovolenke. Pre vyplnenie svojho voľného času som hľadala možností naučiť sa vyšívať. Páčila sa mi hlavne výšivka plneným stehom a vystrihované časti, v dnešnej dobe nazývané „richelie“. Učila som sa to postupne podľa krokov uvedených v časopisoch určených na túto tému. Námety na vyšívanie sme si museli kresliť sami na tesilen pomocou kopírovacieho papiera. Okraje obrusov sme kreslili pomocou štamperlíka alebo mince hodnoty 5 Kčs. S týmto mi pomáhal môj manžel.

2. Aké boli Vaše obľúbené vzory na začiatku?
Rada som sa venovala kresleniu a vyšívaniu kvetových vzorov. Ale chcela som sa naučiť aj krížikové vyšívanie, lebo v 90-tych rokoch boli moderné vyšívané obrazy pomocou krížikovej metódy. Námety sme čerpali z časopisov „Nemecká burda“, kde boli rôzne námety a nám sa zapáčili námety na obrazy s tematikou mesiacov a symbolizujúcich znamení. Krížikovú výšivku a jej podstatu ma naučil môj manžel.

3. Aká starostlivosť musí byť vynaložená na výšivky?
Obrus po vyšití treba oprať, potom riadne naškrobiť, povystrihovať a nanovo naškrobiť, aby mal pevnú formu. Po naškrobení sa vyžehlí naparovacou žehličkou a uloží na bezpečné, bezprachové miesto.

V minulosti sa škrob musel pripraviť varením hladkej múky vo vode. Potom sa to rozriedilo vodou a na privoňanie sa kúpil voňavý škrob.

4. Aké je vyšívanie v súčasnosti?
Dnešná doba uľahčila aj vyšívanie. Predlohy si nájdem na internetových stránkach a objednám si predkreslené obrusy. Tieto obrusy rada vyšívam a s radosťou darujem pre svojich blízkych na pamiatku.

Patrik Gužiňák, 8.A

Víťazi súťaže Najkrajší ruženec

Deti pri modlitbe ruženca – Milión detí sa modlí ruženec

Do súťaže o Najkrajší ruženec sa zapojilo veľa žiakov

Október s Pannou Máriou

Október je ružencový mesiac. Stalo sa pravidelnosťou, že sa počas neho vyučovanie v našej škole začína desiatkom ruženca, ktorý je obetovaný na určitý úmysel.

Taktiež sa vždy zapojíme do aktivity Milión detí sa modlí ruženec. Inak to nebolo ani teraz a presne o deviatej sme sa 18. októbra spojili modlitbou s ostatnými deťmi, aby sme prosili za pokoj a mier vo svete. Mesiac Panny Márie sme využili aj na to, aby sme sa spojili aj pri výrobe ruženca. V škole totiž prebiehala súťaž o najkrajší ruženec. Mohli sa zapojiť triedne kolektívy, súrodenci i jednotlivci.

Ja som sa zapojila spolu so sestrami. Rozhodli sme sa, že aj s pomocou maminy vyrobíme ruženec z medovníkov. Bola to zábava. Tesne pred dokončením spájania medovníkových srdiečok sme zistili, že nám osem z nich chýba. Skončili totiž v brušku mojej malej sestry. Museli sme teda dopiecť tých osem chýbajúcich. Vyplatilo sa, lebo všetci, čo sa do súťaže zapojili, boli odmenení. Konkurenciu sme mali naozaj veľkú, pretože sa do súťaže zapojilo veľa detí. Ich kreativita bola obdivuhodná. Na hlavnej chodbe sme tak mohli vidieť ružence z mušlí, cestovín, kvetov, matíc, dreva... Porota zložená zo žiakov i učiteľov mala naozaj ťažkú úlohu vybrať tie najkrajšie. Nakoniec si 1. miesto odniesli sestry Evka a Margarétka Brandisové, 2. miesto patrilo Šarlotke a Markovi Mazurákovým a na 3. mieste skončil Tadeáš Piták.

Silvia Maslaňáková, 4.B

Zapálili sme svoje srdcia pre misie

Darovali sme lavicu

Misie sú poslaním alebo úlohou, je to duchovná starostlivosť o ľudí, ktorí nemali v živote toľko šťastia ako my. Nepoznajú Boha, nemôžu chodiť do školy ako my, preto im každoročne pomáhame.

Boli sme zvyknutí na to, že každý október sme mali misijný jarmok. Vždy sme sa naň netrpezlivo chystali, ale pandémia nám to tento rok opäť nedovolila. No pomôcť sme mohli aj tak.

Darovali sme lavicu. Pýtate sa ako? Našim deťom poskytol misijný delegát Štefan Kormančík rôzne suveníry z oblastí ako India, Srí Lanka, Angola, Tanzánia, Keňa a Jakutsko. Počas októbra zdobili našu chodbu, žiaci si ich mohli poprezerať a prispieť pre deti, ktoré sa v týchto krajinách chcú vzdelávať a nemajú na to prostriedky. Vyzbierané peniažky tak zabezpečia – „darujú lavicu" – pre nejaké z detí, ktoré to v chudobných krajinách potrebujú.

Sv. Terézia z Lisieux povedala: „Viem, Boh nepotrebuje nikoho, ale Ježiš chce, aby sme mali podiel na jeho starostiach o ľudí." A tak sme sa aj my malou troškou postarali o blížnych.

Barbora Perveková, 4.B

CZŠ ČÍTA HVIEZDOSLAVA

100 rokov od smrti najväčšieho básnika

Žiaci z našej školy sa pod vedením vyučujúcich slovenčiny zapojili do aktivity, ktorú vyhlásila Oravská knižnica Antona Habovštiaka v D. Kubíne s názvom Orava číta Hviezdoslava.

Podujatím si tak chceli pripomenúť, že 8. novembra 2021 uplynulo 100 rokov od smrti nášho najväčšieho básnika. Deviatačky si o básnikovi pripravili aj prezentáciu s recitovaním Hviezdoslavových básní, no pre zhoršujúcu sa pandemickú situáciu jeho život a dielo prezentovali len prostredníctvom školského rozhlasu.

Pavol Országh Hviezdoslav sa narodil 2. februára 1849 vo Vyšnom Kubíne

Piataci čítali Zuzanku Hraškovie

Pavol Országh Hviezdoslav

a zomrel 8.novembra 1921 v Dolnom Kubíne. Pochádzal z rodiny zemana, ale jeho otec sa venoval aj roľníckej práci a Pavol mu vždy pomáhal. Odtiaľ si spisovateľ odniesol lásku a úctu k práci. Svojmu otcovi venoval báseň Roľník.

Po skončení ľudovej školy študoval v Miškolci, na gymnáziu v Kežmarku a v Prešove právnickú akadémiu.

Po štúdiách pracoval v Dolnom Kubíne na súde. Neskôr odchádza do Námestova, kde žil 20 rokov a pracoval ako advokát. Navštevuje Oravskú Polhoru,

Deviataci pri čítaní Hviezdoslavových básní

súčasnú Hviezdoslavu hájovňu, a tu vzniká jeho veľkolepá básnická skladba Hájnikova žena.

Hviezdoslavova tvorba je veľmi rozsiahla. Prvé básne začal písať ako gymnaziálny študent po maďarsky, po nemecky. Keď ich recitoval matke, tá mu nerozumela. Uvedomil si, že si musí vážiť rodný jazyk a písať po slovensky.

Prívlastok najväčší básnik má preto, že v jeho dielach sú veľké myšlienky a zároveň napísal veľa diel. Kriticky sa básňami vyjadril aj k 1. sv. vojne, a to v básnických zbierkach Stesky, Dozvuky a Krvavé sonety. Miloval prírodu, čerpal z nej silu, rád chodil na prechádzky, rybárčil. Prírode sú venované básnické zbierky Letorosty I., II., III. Prechádzky jarom, Prechádzky letom.

Ďalej napísal divadelnú hru s biblickým námetom Herodes a Herodias, eposy Ežo Vlkolinský a Gábor Vlkolinský a menšie epické skladby, z ktorých si určite všetci spomenú na Zuzanku Hraškovie.

O jeho významnosti svedčí aj to, že sú podľa neho pomenované aj ulice, námestia, má postavené sochy, ocitol sa na bankovkách, známkach, je podľa neho pomenované súhvezdie.

Zuzana Vonšáková, 9.B

Okuliare pre Afriku

„Ani si neviete predstaviť, aký poklad doma máte“ – znie slogan na plagáte Okuliare pre Afriku. Tento projekt má na starosti organizácia Fénix. Vyzývajú nás, aby sme malými krokmi pomáhali druhým ľuďom, zároveň nás vedie k ekologickému zmýšľaniu. Možno aj vy nájdete doma množstvo nepotrebných, starých vecí, medzi ktoré patria aj okuliare. Možno sa aj vám stalo, že ste si ich vyskúšali, pozreli do zrkadla zasmiali a opäť dali do šuflíka. No práve tieto okuliare, ktoré sú nepotrebné pre vás, rodičov, babku a dedka majú v Keni hodnotu ročného platu. Touto cestou vás prosíme, ak nájdete doma takéto okuliare, prineste ich do školy pani učiteľke Chudjakovej.

Okuliare musia byť funkčné, teda nie zlomené či zničené. Tie po úpravách a vyčistení putujú ako pomoc do rozvojových krajín, najmä Afriky. V našej škole sa vyzbieralo 60 okuliarov.

Ester Pitáková, 8.A

Maličká som

Ja som taká maličká,
volajú ma Sonička.
V perinôčke vypratej,
kvietočkami posiatej
vyspím sa ja do ružova,
podrastiem o centimeter znova.
Pôjdem šťastná do školy,
dostanem tam úlohy.
Dobre známky donesiem,
už sa teším na ďalší deň.

Soňa Perveková, 3.B

Ako som sa cez letné prázdniny tešila na Vianoce

Martinka so svojím úlovkom

Náš tatino je rybár, rybárči už dlhšiu dobu. Naučil to najskôr mňa a potom môjho brata.

Začali sme s bratom rybárčiť, keď som mala päť rokov. Najprv sme chytali iba na bič, na udicu bez navijaka. Chytali sme blízko brehu a iba malé rybky. Od šiestich rokov môžem chytať na klasickú udicu ako tatino. Najprv som sa musela naučiť nahadzovať, vyťahovať udicu a keď som to už zvládla, mohla som skutočne rybárčiť. Na ryby chodievame cez letné prázdniny. Aj tento rok sme sa vybrali k priehrade. Našli sme si pekné miesto, poskladali sme si udice, dali do kŕmitka krmivo a na háčik kukuricu. Po chvíli som mala záber. Ryba mi však utiekla. Tatino mi kázal vytiahnuť udicu, aby sme mohli dodať krmivo a novú kukuricu na háčik. Ako som začala ťahať, išlo mi to veľmi ťažko. Tatino mi povedal, že som sa asi niekde zasekla a kázal mi ťahať ďalej. Keď však videl, že sa mi udica veľmi ohýba, pribehol mi pomôcť. Musela som udicu pevne držať, aby mi nevypadla z rúk. Na hladine som videla, ako sa niečo vlní. Vtedy som vedela, že to bude ryba. Nakoniec sa mi ju podarilo dostať k brehu. Tatino ju vzal do podberáka, aby nám neutiekla. Bol to kapor. Odopli sme ho z háčika, položili na podložku a odmerali. Mal 45 centimetrov a skoro 2 kilogramy. Bol to úžasný zážitok. Keďže to bol môj prvý kapor, rozhodli sme sa, že ho odložíme do mrazničky a bude to náš „vianočný“ kapor.

Takto som sa už v lete tešila na Vianoce. Určite si pri štedrovečernom stole na tento zážitok opäť všetci spomenieme.

Martinka Vonšáková, 4.B

...môj prvý úlovok...

Zo starého nové

Chceli by ste si niekedy vytvoriť svoj vlastný dizajn trička? My, siedmaci, sme mali takúto príležitosť.

Na hodinu technickej výchovy sme si zobrali naše staré a nudné tričká a urobili z nich pozoruhodné kúsky. Mali sme na výber množstvo farebných nažehľovacích papierov a z nich sme si mohli vystrihnúť čokoľvek, čo sa nám páči a potrebujeme na naše tričko, od obyčajných srdiečok až po známe logá počítačových hier. Vymýšľanie a vystrihovanie nášho motívu zabralo asi najviac času a úsilia. Po dokončení vysnívaného trička sme už iba prišli za pani učiteľkou Pitákovou, ktorá nám ochotne nažehľovačky zažehlila a vlastnoručne vyrobené tričko našich predstáv bolo na svete. Na takéto tvorenie potrebuješ kopu vytrvalosti a ešte viac kreativity, no výsledok za to určite stojí. Z krásnych a veselých tričiek sa veľmi tešíme a sme radi, že pani učiteľka dostala tento originálny nápad a dala nám príležitosť vyskúšať si to.

Daniela Pindjaková, 7.B

...naše nové tričká ...

...vynoviť sa dajú i tenisky či peňaženka...

7.B chcela výstavou svojich tričiek na hlavnej chodbe inšpirovať i ostatných žiakov.

EKO OKIENKO OKIENKO OKIENKO

Chránime životné prostredie

Zberová súťaž SMS – Starý Mobil Sem v rámci projektu RECYKLOHRY prebieha v spolupráci so spoločnosťou Orange Slovensko.

Cieľom tejto súťaže je vyzbierať čo najviac starých a nepotrebných mobilov, ktoré už my nepoužijeme, ale ich recykláciou môžeme pomôcť životnému prostrediu. Všetko, z čoho sú mobily vyrobené, sa dá recyklovať a to, čo z nepotrebných zariadení takto vyťažíme, už nemusíme ťažiť z prírody. Čím viac mobilov sa „zrecykluje", tým menej budeme ničiť našu planétu. Naša škola sa taktiež zapojila do tohto projektu. Nazbierali sme až 400 mobilov, ktoré sme odoslali na recyklovanie. Najviac nefunkčných mobilov z našej školy doniesla Karin Stašová z triedy 9.B, bolo ich až 200. Ďalší veľký recyklátor bol Jakub Rusnák z 3.B. Ten priniesol až 29 mobilov.

» Karin a Jakub za najviac nazbieraných mobilov získali tablety. Srdečne im blahoželáme!

Prečo je dôležité recyklovať nepotrebné, alebo nefunkčné telefóny?

- Jeden telefón má hmotnosť približne 120 g, ale až 70 kg materiálu sa dokáže spotrebovať na jeho výrobu.
- Materiály používané na výrobu mobilov precestujú svet až 4-krát, než konečne skončia v našich rukách.
- Stále sa snažíme svoje mobily vylepšovať. Takáto výroba však vôbec neprospieva životnému prostrediu.
- Tisícky mobilov ležia nečinne v našich zásuvkách, pričom by sme ich mohli jednoducho zrecyklovať.

Kristína Pindjaková, 9.A

foto Miloš Gabriel, Dominik Masničák –Lipa u Margity Gabrielovej

LIPA

Lipa bola zasadená v roku 1915 – 1920. Zasadil ho babkin strýko Ondrej Flanier. Lipa sa nachádza u babky v záhrade pri potôčiku. Lipa ma približne 100 – 110 rokov. Môže mať 30 metrov na výšku a na šírku je veľmi široká.

Drevo sa často používa na výrobu hudobných nástrojoch ale aj na nábytok.

Listy ma v srdcovitom tvare. Kvety majú liečivé účinky.

Život telefónu

Telefón je tu už od nepamäti. Za vznik telefónu môžeme vďačiť americkému vynálezcovi Alexandrovi Graham Bellovi.

Zamysleli ste sa niekedy nad tým, ako vzniká súčasný telefón? Nie je to len kus plastu či kovu, ale vyžiada si aj smrť iných, predovšetkým detí. Skladá sa z kovov ako je zlato, meď či striebro, no nachádzajú sa tam aj krvavé tzn. konfliktné minerály. Čo to vlastne znamená? Tieto minerály kvôli úzkym tunelom ťažia deti vo veku 7 – 16 rokov v baniach, pri teplote 45°C. Z bane nevychádzajú niekoľko dní. Mnohí prídu o život, keďže sa jeden z tých tunelov prepadne. UNICEF informuje, že v Kongu pracuje takmer 40 000 detí v baniach. Telefón počas výroby precestuje mnohými štátmi, ako napr. Chile, Čína, Malajzia, Južná Afrika, Rusko, Fínsko, Slovensko.

Kým sa dostane mobil do Sihelného, tak prejde približne 35 000 km, pričom obvod zeme je 40 075 km. Každým rokom sa zdokonaľuje a vylepšuje. Spája nás s okolitým svetom, dokonca aj s ľuďmi na opačnom konci sveta. My mladí sme už spätí s telefónom od malička, nevedeli by sme si bez neho život ani predstaviť. Hoci je potrebný, mali by sme zvážiť, koľko času na ňom strávime a koľko času môžeme stráviť s priateľmi či rodinou. Tiež je dôležité podotknúť, že telefón je v prvom rade inovácia, ktorá má ľuďom prinášať úžitok, avšak mnohí z nás sa stali otrokmi tohto zariadenia.

Prestali si všímať realitu takú, aká v skutočnosti je a to len preto, lebo virtuálny svet, ktorý si vytvorili je pre nich krajší. Áno, je prirodzene normálne vidieť len tie pekné veci, ale nie je zdravé zatvárať oči pred realitou. Komu vlastne sa chceme podobať? Tým umelým postavičkám, ktoré sa na nás usmievajú každý deň? A akí naozaj sme? Sme živí „ufóni" bez kreativity, bez cieľa, bez vlastného času, bez zážitkov, a to len preto, že krajší záber vyhráva.

Mnohí velikáni pred nami však nepotrebovali žiaden telefón, mobil či smartfón. Možno im nejaká práca trvala dlhšie, ale následná radosť a zadosťučinenie z dosiahnutého výsledku či cieľa bola o to väčšia. Teraz závisí len od každého z nás ako využijeme silu tých ťažko pracujúci detí v náš prospech, prípadne budeme pokračovať a staneme sa „ufónmi".

Tamara Vronková 9.A

Hurá, ale letí!

Nezbedný šarkan

(AKO MA INŠPIROVALI DRUHÁCKE ŠARKANY)

Bola krásna slnečná nedeľa. Vetrík veselo pofukoval a ja som sa tešila na púšťanie šarkana Smejka s rodičmi.

Nezbedník vietor fúúúúkal a šarkan lietal vysoko preeeeevysoko. Na tvári mi žiaril úsmev.

Držala som ho v ruke a zrazu sa to stalo. Šarkana mi vytrhol z rúk silný fujak. Všetci sme utekali za ním a ja som kričala: „STOJ!“. Smejko mal dlhočizný chvost a to bola moja záchrana. Ujo Mačinec nám pomohol.

Požičal nám rebrík a ocko vyšiel na strom. Lovenie šarkana sa začalo. Prvý pokus neúspešný, šarkan bol príliš vysoko. Ujo nám podal hrable a už bol náš! Nakoniec sme Smejka zachránili.

Ujovi som poďakovala a odniesla som Smejka domov. Ani som netušila, že púšťanie šarkana môže byť také dobrodružstvo.

Kristínka Maslaňáková, 3.B

Druháci so svojimi šarkamni

Triedna šarkaniáda

Šarkan letí, šarkan letí,
radujú sa všetky deti.
Vetrík fúka, pofukuje, radosť
deťom vyčaruje.
Hurá, hurá, letí nám,
zaletí až ku hviezdam.

– Takto sa tešili žiaci 2.A triedy, ktorí využili krásne jesenné počasie a s pani učiteľkou Maslaňákovou cez triednickú hodinu púšťali šarkanov. Deti si priniesli šarkanov z domu. No pozor, niektoré boli vlastnoručne vyrobené.

Počasie letu šarkanov prialo, a tak mohli krásne zdobiť oblohu a robiť deťom radosť.

Takto pekne a na čerstvom vzduchu v prírode využili deti poobedie.

Kristína Maslaňáková, 3.B.

Dubček bojoval za našu slobodu

100 rokov od narodenia Alexandra Dubčeka

Alexander Dubček zanechal výraznú stopu v politickej histórii Česka i Slovenska.

Bojoval za slobodu a demokraciu. Bol politik a popredná osobnosť „Pražskej jari” z roku 1968. Po návrate zo štúdia získal pozíciu prvého tajomníka ÚV KSS. V 60. rokoch sa Dubčekovi podarilo naštartovať budovanie „socializmu s ľudskou tvárou”. V noci z 21. na 22. 8. však vtedajšie ČSSR obsadili vojská Varšavskej zmluvy. Ešte v tú noc ho odviezli na neznáme miesto a 23. až 26. augusta bol spolu s prezidentom Ludvíkom Svobodom, odvezený do Moskvy, kde musel podpísať Moskovský protokol, ktorý nedovoľoval odklon od socializmu. Dubček nesúhlasil s opatreniami vedúcimi k potlačeniu demokracie a ľudských práv, preto odišiel z funkcie.

Do politiky sa vrátil až v roku 1989 ako predseda Federálneho zhromaždenia. Získal viacero medzinárodných ocenení a mal šancu stať sa prezidentom, ale napokon sa volieb vzdal. V roku 1992 stál na čele Sociálnodemokratickej strany Slovenska. V septembri sa vydal na cestu do Prahy, kde však havaroval a utrpel vážne zranenia, ktorým 7. novembra v nemocnici podľahol. Jeho významné politické pôsobenie a prínos pre spoločnosť sme si pripomenuli na hodinách dejepisu a výstavkou na hlavnej chodbe.

Nina Kolčáková, 9.B

ZO ŠKOLY

STROM ROKA

Nadácia Ekopolis organizoval v poradí už 19. ročník ankety Strom roka, ktorej cieľom je upozorniť na staré, vzácne či ohrozené stromy a vzbudiť záujem ľudí o životné prostredie.

foto Mária Fernézová

foto Anastázia Tomášáková – borobice na nižnom konci dediny

Od 1. apríla do 30. apríla 2021 mohli jednotlivci, mestá, školy či organizácie nominovať stromy, ktoré sú ich srdcu blízke. Po uzávierke nominácií nasledoval výber odbornou porotou, ktorá spomedzi všetkých uchádzačov vybrala 12 finalistov ankety. Verejné hlasovanie bolo spustené 1. júla 2021 a trvalo do konca septembra. Patronát nad anketou prevzal už desiaty rok spevák Peter Lipa. Tento ročník bol zaujímavý tým, že do hlasovania sa mohli zapojiť aj školy, čo sme s radosťou urobili. Najskôr sme si prezreli 12 fotografií, na ktorých boli stromy z celého Slovenska. Na hlasovací lístok sme sa podpísali a napísali číslo stromu, ktorý sa nám najviac páčil. Výsledky na našej škole boli také: tretie a druhé miesto s rovnakým počtom hlasov získali stromy: Dub letný, Giraltovce a Katalpa bignóniovitá, Hnúšťa.

Prvé miesto s počtom hlasom 47 získal strom zo Starého Smokovca, a je ním Buk lesný. Veľkým prekvapením bolo, že tento strom získal prvé miesto aj na Slovensku, a bude nás reprezentovať aj v súťaži Európsky strom roka. Vek stromu sa odhaduje na 70 rokov,

obvod kmeňa je 250 cm a výška 13 m. Tento strom získal 4833 hlasov. Blahoželáme mu.

Aj v našej dedine máme pekné stromy, ktoré možno obdivovať a možno aj prihlásiť na budúci rok do súťaže Strom roka 2022. Žiaci z našej školy považujú za najkrajšie stromy v dedine tieto – viď fotografie.

Ester Pitáková, 8.A.

Vivien Maslaňáková 3.A

O S E M S M E R O V K A

S	N	E	H	A	R	M	Ó	N	I	A	N	A	K	O	N	D	A	D	O	M	Č
V	V	I	N	Š	S	T	R	E	S	D	A	Č	I	K	G	I	T	A	R	A	A
I	E	E	O	P	A	R	M	V	L	Z	N	A	V	N	J	A	Z	Y	K	O	J
A	N	Č	T	Z	U	B	L	K	U	E	U	S	A	O	B	CH	O	D	N	Í	K
T	I	Š	Á	L	U	K	Y	M	Y	I	K	R	O	D	I	N	A	V	Č	Š	O
O	E	CH	E	R	O	S	N	L	K	V	Š	P	E	N	Á	T	Š	E	E	K	V
K	C	D	N	Č	V	A	Č	I	A	H	Ý	S	T	O	L	Č	E	K	Č	R	S
A	Ľ	U	G	A	E	K	E	E	L	K	R	V	O	P	L	Á	Š	Ť	I	E	K
P	Č	A	J	P	C	O	K	K	B	P	E	S	M	K	A	K	A	O	N	Č	Ý
O	CH	S	Z	I	M	A	T	O	O	O	A	R	Š	K	O	R	I	C	A	O	N
R	Y	B	A	C	E	I	V	S	Z	O	B	S	A	M	I	K	I	N	A	K	I
U	M	E	D	A	I	D	M	T	D	T	Í	L	L	H	A	V	R	A	N	A	Ť
S	E	T	H	T	H	E	Ä	R	O	Z	P	R	Á	V	K	Y	P	R	I	N	C
S	R	L	C	S	L	K	S	O	B	M	E	Č	T	T	E	I	K	A	R	I	S
E	C	E	E	U	A	A	O	M	Y	A	N	U	R	O	K	Č	K	O	C	Ú	R
L	E	H	S	P	D	A	R	Č	E	K	Y	K	R	Á	Ľ	Y	E	I	H	L	A
L	D	E	N	A	G	Ý	Č	E	N	C	Y	K	L	O	P	É	D	R	A	K	L
N	E	M	A	K	V	E	T	K	Y	T	I	C	A	A	V	L	O	P	A	T	A
O	S	E	K	N	E	O	E	L	A	K	Š	I	Š	M	A	Č	K	A	M	U	Ž
V	I	D	N	O	S	R	V	A	V	L	A	V	O	I	S	E	R	K	A	N	U
I	E	V	Í	N	O	D	S	R	D	C	E	N	A	S	Y	R	Y	Č	N	Ô	CH
N	D	E	P	E	S	E	M	E	D	O	V	N	Í	K	Y	K	Í	O	N	Ž	O
Y	M	D	O	K	O	V	I	D	L	Y	U	Z	D	D	N	R	A	L	Y	Ž	E
V	Y	Í	M	R	Á	Z	E	G	R	E	Š	E	N	Á	V	Š	E	V	A	I	A
A	L	K	U	CH	Á	R	CH	A	T	A	Á	S	S	K	R	Z	A	J	K	O	Y

sneh, sviatok, kapor, ryba, Betlehem, guľa, svetlo, svieca, Mikuláš, veniec, čapica, vinš, stromček, rozprávky, čaj, zima, orech, med, kapusta, mak, šalát, darčeky, ozdoby, harmónia, škorica, cesnak, kalendár, návšteva, vločka, sánky, šiška, medovníky, srdce, čečina, oblátky, omša, hviezda, večera, lyže, cena, anakonda, kvet, smiech, chata, vidly, lopata, kytica, medvedík, oblaky, nanuk, ihla, pes, svet, egreše, vedro, rak, okno, obchodník, Aman, muž, kuchár, encyklopéd, víno, Mercedes, Russell, siedmy, koruna, mráz, Čajkovský, pes, noviny, zajko, Lavoiser, stolček, mikina, Ikaris, nos, oko, ucho, nôž, mačka, kocúr, škrečok, havran, mlynček, mlieko, mäso, syr, špenát, kráľ, princ, ihla, niť, sako, plášť, kakao, rodina, jazyk, gitara, meč, stres, čas, Iva, gýč, opar, deka, krv, vec, dom, zub

-red-

Prajeme Vám fujavicu šťastia, víchricu pohody, závej radosti, len malú…

(záver nájdete v osemsmerovke)

ÚSMEV č. 3/2021 • Časopis žiakov Cirkevnej základnej školy sv. apoštola Pavla v Sihelnom • Šéfredaktor: Zuzana Vonšáková • Redakčná rada: • zástupca šéfredaktora: Nina Kolčáková, • redaktori: Kristína Pindjáková, Eva Perveková, Daniela Pindjáková, Barbora Perveková, Martina Vonšáková, Silvia Maslaňáková. Zodpovedná: Mgr. Jana Kutláková